

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

D E C I Z I E

cu privire la recurs

învinuirea lui

Alexandru Tcacenco

(art. 328 alin. (1) Cod penal)

(Dosarul nr. Ira-1113/23

1-17216313-01-Ira-12072023)

Recurs depus până la 01 septembrie 2023 și admis în baza art. 427 alin. (1) pct. 6) și 16) CPP, deoarece decizia instanței de apel se baza pe erori grave de fapt și era contrară practicii CSJ; Lipsa atribuției executorului judecătoresc că „recunoască” dreptul de proprietate al creditorilor asupra terenurilor debitorului; Calcularea daunei materiale în cazul exproprierii debitorului; Pronunțarea unei hotărâri noi de condamnare; Efectul expirării termenului de prescripție asupra executorului judecătoresc condamnat irevocabil pentru o faptă comisă cu intenție.

20 ianuarie 2026

Au judecat anterior cauza judecătorească

Prima instanță – Ghenadie Plamădeală

Instanța de apel – Iurie Iordan, Elena Cojocari, Marcel Juganari

Anul pronunțării deciziei a fost corectat din 2025 în 2026 prin încheierea nr. 1ds-11/2026 din 23 ianuarie 2026

Textul corespunde originalului

Judecând în ședință publică, cu participarea părților, recursul în cauza penală privind învinuirea lui Alexandru Tcacenco,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stella Bleșceaga, *Președinte*,
Ghenadie Eremciuc,
Vladislav Gribincea, *judcători*,

cu participarea grefierului Diana Roic,

constată următoarele:

ASPECTE GENERALE ȘI DE PROCEDURĂ

1. Alexandru Tcacenco s-a născut în anul 1985 în mun. Chișinău. El a fost învinuit de săvârșirea infracțiunii de depășire a atribuțiilor de serviciu în legătură cu exercitarea funcției de executor judecătoresc, în baza art. 328 alin. (3) lit. d) Cod penal (patru capete de acuzare).

2. Inculpatul a fost apărât de avocații Corneliu Chisilița și Serghei Mocanu.

3. La 25 ianuarie 2017, organul de urmărire penală al Centrului Național Anticorupție (CNA) a pornit cauza penală nr. 2017970059, în baza art. 327 alin. (2) lit. b¹) și c) Cod penal. Ea se bazează pe plângerea depusă de Primăria municipiului Chișinău la 27 decembrie 2016, privind acțiunile lui Alexandru Tcacenco, prin care mai multe terenuri municipale au fost transmise în proprietate privată în vederea executării unor hotărâri judecătorești (f.d. 9, 30-34 vol. I). La această cauză penală au fost conexe 12 cauze penale.

4. În perioada iulie–decembrie 2017, procurorul Vasile Moroșan, din cadrul Procuraturii Anticorupție, a gestionat integral punerea sub învinuire a lui Alexandru Tcacenco. La 30 noiembrie 2017, obiectul învinuirii a fost extins, acesta fiind pus sub învinuire pentru toate cele patru capete de acuzare, fiecare încadrat juridic în baza art. 328 alin. (3) lit. d) Cod penal. În aceeași zi, între procuror și inculpat, asistat de avocatul Corneliu Chisilița, a fost încheiat un acord de recunoaștere a vinovăției, prin care inculpatul și-a recunoscut integral faptele imputate (f.d. 202–217, vol. III). Ulterior, prin ordonanța din 04 decembrie 2017, din cauza penală nr. 2017970059 a fost disjunsă prezenta cauză în privința lui Alexandru Tcacenco, fiind atribuit numărul 2017978479 (f.d. 1–4, vol. I), iar la 05 decembrie 2017 inculpatului i-a fost înaintată din nou învinuirea în cauza disjunsă, cu aceeași încadrare juridică pentru toate cele patru capete de acuzare – art. 328 alin. (3) lit. d) Cod penal. Acesta a recunoscut din nou integral faptele și a încheiat un nou acord de recunoaștere a vinovăției (f.d. 218–233, vol. III).

5. În ceea ce privește alte persoane implicate în exproprierea de terenuri, din materialele cauzei rezultă că, la 13 iulie 2017, în cauza penală nr. 2017970059,

Serghei Obrazenco a fost recunoscut în calitate de bănuit și, ulterior, pus sub învinuire pentru comiterea faptelor prevăzute de art. 42 alin. (5) raportat la art. 328 alin. (3) lit. b) și d) Cod penal. Organul de urmărire penală a reținut că acesta a acționat la indicația lui Sergiu Alexandrov, având un rol de executare și de reprezentare formală, fără competență decizională proprie și fără control asupra legalității actelor emise în procedurile de executare. Prin ordonanța procurorului, Alexandru Morcov, din 01 octombrie 2019, s-a constatat lipsa laturii subiective a infracțiunii, respectiv inexistența intenției directe sau indirecte de a depăși atribuțiile de serviciu, motiv pentru care s-a dispus scoaterea lui Serghei Obrazenco de sub urmărire penală (f.d. 67–69, vol. IV). În materialele cauzei nu există informații cu privire la faptul dacă Sergiu Alexandrov sau soția acestuia, Nelea Alexandrov, au avut vreo calitate procesuală în acest dosar.

6. Potrivit proceselor-verbale ale ședințelor de judecată din 14 februarie, 29 martie și 19 aprilie 2018, procurorul a dat citire rechizitoriului, iar inculpatul a declarat că învinuirea îi este clară, renunțând la acordul de recunoaștere a vinovăției și solicitând examinarea cauzei în procedura generală. La solicitarea procurorului, cauza a fost examinată în procedură generală (f.d. 105-106, vol. V).

7. Prin sentință, Alexandru Tcacenco a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal și condamnat la șapte ani de închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice sau de a exercita activități similare celor desfășurate anterior (executor judecătoresc) pe un termen de cinci ani.

8. Curtea de Apel Chișinău a admis apelul apărării, a casat sentința și l-a achitat pe Alexandru Tcacenco, întrucât faptele imputate nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal.

9. La 05 iunie 2023, procurorul Radu Sâli a declarat recurs. El a solicitat casarea deciziei instanței de apel și menținerea sentinței.

10. Urmărirea penală a fost desfășurată în perioada 25 ianuarie – 08 decembrie 2017. Cauza a fost examinată în primă instanță în perioada 11 decembrie 2017 – 22 aprilie 2021, iar în instanța de apel între 12 mai 2021 – 14 martie 2023. La 12 iulie 2023, dosarul a ajuns la Curtea Supremă de Justiție.

11. La 20 noiembrie 2025, completul a decis organizarea unei ședințe la 05 decembrie 2025 și a solicitat părților să depună referință în care să răspundă dacă hotărârea instanței de apel se bazează în mod determinant pe o eroare gravă de fapt, în sensul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală în vigoare până la 01 septembrie 2023.

12. Ședința din 05 decembrie 2025 a început la ora 09:30 și a fost publică. Judecarea recursului a avut loc în prezența procurorului Cătălin Scutelnic, apărătorului Sergiu Mocanu, a achitatului și a reprezentantului Consiliului municipal Chișinău, Ivan Coica.

ÎN FAPT

a. Învinuirea adusă

13. Alexandru Tcacenco a fost inițial învinuit de comiterea a patru infracțiuni de depășire a atribuțiilor de serviciu soldate cu urmări grave. Acestea au fost în final încadrate potrivit art. 328 alin. (3) lit. d) Cod penal. La 22 mai 2020, procurorul Irina Gheorghisțean a modificat învinuirea în temeiul [Hotărârii Curții Constituționale nr. 22/2018](#), prin care art. 328 alin. (3) lit. d) Cod penal au fost declarat neconstituțional. Fiecare din cele patru capete de acuzare a fost reîncadrat conform art. 328 alin. (1) Cod penal, adică săvârșirea de către o persoană publică a unor acțiuni ce depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor conferite de lege, soldate cu cauzarea de daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanei juridice (f.d. 99-107 vol. IV; f.d. 114 vol. V).

14. Conform învinuirii modificate, Alexandru Tcacenco, în calitate de executor judecătoresc, în perioada octombrie 2016 – mai 2017, a emis încheieri și procese-verbale prin care a dispus preluarea dreptului de proprietate asupra unor terenuri municipale și transmiterea acestora, fără temei juridic, în proprietatea unor persoane fizice. Prin aceste acțiuni, Consiliul municipal Chișinău (CMC) a fost prejudiciat cu peste 2.900.000 de lei. Faptele au fost comise cu încălcarea art. 22, art. 60 alin. (3), art. 77 alin. (1) și art. 152 Cod de executare, precum și a Legilor nr. 1543/1998 și nr. 354/2004. El a comis faptele la indicația lui Sergiu Alexandrov și Nelea Alexandrov, administratori ai SRL „Samira Lux” și SRL „Vanadium”, care urmăreau dobândirea ilicită a terenurilor aflate în proprietatea municipiului Chișinău, prin intermediul angajatului lor, Serghei Obrazenco și Serghei Beleacov. Acțiunile lui Alexandru Tcacenco au avut loc în patru proceduri de executare derulate în baza unor hotărâri judecătorești executorii, prin care CMC fusese obligat să atribuie în proprietate terenuri sau spațiu locativ. Pentru executarea acestor hotărâri, Tcacenco a emis acte ce au depășit în mod vădit limitele competenței sale, după cum urmează:

Procedura de executare	Hotărârea executorie	Acțiunile executorului Alexandru Tcacenco	Prejudiciul cauzat CMC
020-902/2016, 020-408r/17 – Alla Nemțanu	Curtea de Apel Chișinău, nr. 3-160/2011, din 14 iulie 2011 – obligă CMC să atribuie un teren pentru construcția unei case de locuit.	A emis nelegal încheierea nr. 020-902/2016, din 10 octombrie 2016, și procesul-verbal nr. 020-902/2016, din 13 octombrie 2016, prin care a constatat „preluarea în proprietate” a terenului situat pe str. Ismail (0100205463). După admiterea contestației depuse de Î.S. „Cadastru”, la 14 februarie 2017, Tcacenco a emis încheierea nr. 020-408r/17, prin care a dispus anularea procesului-verbal și a	Teren pentru construcție nr. 0100418249 – 0,0711 ha, str. Grigore Vieru; prejudiciu 650.210 de lei

		încheierii din octombrie 2016. În aceeași zi, el a întocmit un nou proces-verbal sub același număr (020-408r/17), prin care a constatat „preluarea în proprietate” a unui alt teren, situat pe str. Grigore Vieru (0100418249). Prin încheierea nr. 020-408r/17, din 11 mai 2017, el a dispus înregistrarea acestui teren la Cadastru pe numele Aliei Nemțanu.	
020-960/2015 – Andrei Samoil	Judecătoria Centru Chișinău, nr. 2-2480/04, din 27 decembrie 2004 – obliga CMC să atribuie un spațiu locativ (apartament sau casă separată) în temeiul Legii cu privire la poliție.	A întocmit nelegal procesul-verbal nr. 020-960/2015 din 16 decembrie 2015, prin care a consemnat „preluarea în proprietate” a terenului situat pe str. Negreșteni (0100425496). Ca urmare a Hotărârii nr. 12, din 09 februarie 2016, a Uniunii Naționale a Executorilor Judecătorești, prin care i s-au solicitat explicații, Tcacenco a emis o încheiere de anulare a procesului-verbal și a întocmit un nou proces-verbal, nr. 020-960/2015, datat retroactiv cu 29 decembrie 2015, referitor la terenul situat pe str. Calea Ieșilor (0100506048). Actul a fost transmis Î.S. „Cadastru” pentru înregistrare.	Teren pentru construcție nr. 0100506048 , în locul spațiului locativ – 0,0723 ha, str. Calea Ieșilor; prejudiciu 500.358 de lei
020-892/2016 – Oleg Marov	Curtea de Apel Chișinău, nr. 3-1719/2011, din 05 mai 2011 – obliga CMC să atribuie un teren din intravilan pentru construcție.	Inculpatul a emis procesul-verbal nr. 020-892/2016, din 14 septembrie 2016, prin care a constatat „preluarea în proprietate” a terenului situat pe str. Grenoble (0100102283). Actul a fost transmis Î.S. „Cadastru” pentru înregistrare.	Teren pentru construcție nr. 0100102283 – 0,0763 ha, str. Grenoble; prejudiciu 1.046.416 de lei
020-891/2016 – Vladislav Ursu	Curtea de Apel Chișinău, nr. 3-2059/2011, din 02 iunie 2011 – obliga CMC să atribuie un teren pentru construcția unei case de locuit.	La 14 septembrie 2016, a emis procesul-verbal nr. 020-891/2016, prin care a consemnat „preluarea în proprietate” a terenului de 0,07 ha, situat pe str. Grădina Botanică (0100114232). Actul a fost expediat la Î.S. „Cadastru” pentru înregistrare.	Teren pentru construcție nr. 0100114232 – 0,07 ha, str. Grădina Botanică; prejudiciu 706.227 de lei
Total prejudiciu material cauzat Municipiului Chișinău: 2.903.211 de lei.			

b. Probele

15. La 20 decembrie 2016, Primăria municipiului Chișinău a transmis CNA sesizarea nr. 06-116/856 privind preținsele ilegalități comise de executorul

judecătorească Alexandru Tcacenco referitoare la transmiterea în proprietate privată a unor terenuri municipale (f.d. 31–34, vol. I).

16. La 17 ianuarie 2017, din biroul executorului au fost ridicate copiile procedurilor de executare nr. 020-960/2015, 020-902/2016, 020-892/2016 și 020-891/2016 (f.d. 42–44, vol. I). În volumul VI anexă se păstrează copiile integrale ale procedurilor de executare nr. 020-902/2016 (Alla Nemțanu), nr. 020-960/2015 (Andrei Samoil), nr. 020-892/2016 (Oleg Marov) și nr. 020-891/2016 (Vladislav Ursu).

17. La 19 iulie 2017, de la Oficiul Teritorial Cadastral Chișinău au fost ridicate dosarele cadastrale ale terenurilor situate pe str. Calea Ieșilor și bd. Grigore Vieru, cu nr. cadastrale 0100506048 și 0100418249 (f.d. 133–139, 140–181, vol. I). La 12 și 13 iulie 2017, au fost efectuate percheziții la domiciliul și biroul executorului Tcacenco, fiind ridicate telefoane mobile, o agendă și dosarele de executare nr. 020-767r/17, 020-768r/17 și 020-770r/17 (f.d. 84–95, 101–119, 120–249, vol. II). La aceeași etapă procesuală au fost interceptate convorbirile telefonice ale inculpatului, fără a rezulta discuții relevante (f.d. 29–173, vol. III).

i. Episodul Alla Nemțanu

18. Prin titlul executoriu emis în baza Hotărârii Curții de Apel Chișinău nr. 3-160/2011, din 14 iulie 2011, CMC a fost obligat să-i atribuie lui Alla Nemțanu un teren pentru construcția unei case de locuit (f.d. 52–55, anexa, vol. VI). La 31 mai 2012, executorul Igor Doroftei a intentat procedura de executare și a solicitat executarea hotărârii judecătorești (f.d. 51, anexa). La 03 martie 2016, Direcția arhitectură, urbanism și relații funciare a cerut prezentarea copiei buletinului de identitate a creditorului și a hotărârii autentificate pentru elaborarea proiectului de decizie (f.d. 33, anexa). La 22 martie 2016, executorul Doroftei a reiterat solicitarea (f.d. 57, anexa).

19. În anul 2016, Alla Nemțanu era plecată din țară, revenind temporar la începutul lunii octombrie 2016, fapt confirmat prin declarațiile martorului Iurie Golovatfi. Anterior, prin procura din 02 iunie 2015, cu drept de substituie, aceasta l-a împuternicit pe Iurie Popovici (f.d. 38, anexa). La 06 octombrie 2016, Iurie Popovici, acționând în numele Allei Nemțanu în temeiul procurii din 02 iunie 2015, l-a împuternicit pe Serghei Obrazenco prin procura nr. 8776 (f.d. 193–195, vol. I). În baza ultimei procuri, tot la 06 octombrie 2016, Obrazenco a depus la executorul judecătorească Igor Doroftei cererea de strămutare a executării (f.d. 56, anexa). La 10 octombrie 2016, Iurie Golovatfi, acționând în numele Allei Nemțanu în baza unei alte procuri din 02 iunie 2015, a emis o nouă procură nr. 9004, prin care l-a împuternicit din nou pe Serghei Obrazenco, conferindu-i dreptul de a cere executarea titlului executoriu (f.d. 46, anexa).

20. Prin actul nr. 020-902/16 din 10 octombrie 2016, procedura a fost preluată de executorul judecătorească Alexandru Tcacenco, care a informat CMC despre

obligația de prezentare la 21 octombrie 2016 pentru explicarea drepturilor și obligațiilor, inclusiv posibilitatea concilierii (f.d. 50–51, anexa). La 25 octombrie 2016, Tcacenco a primit răspunsul nr. 01/08-2331, din 20 octombrie, prin care Direcția arhitectură a reiterat solicitarea anterioară, din 03 martie 2016, privind depunerea copiei buletinului de identitate a Allei Nemțanu și a hotărârii autentificate a Curții de Apel nr. 3-160/2011, acte care nu fuseseră încă prezentate. La scrisoare a fost anexată copia răspunsului din 03 martie 2016 (vezi para. 18) (f.d. 32–33, anexa).

21. La 10 octombrie 2016, la cererea lui Serghei Obrazenco, executorul Alexandru Tcacenco a emis încheierea nr. 020-902/2016 privind asigurarea executării, dispunând separarea unui lot de 0,0711 ha din terenul municipal de pe str. Ismail, nr. cadastral 0100205463, aflat în proprietatea municipiului Chișinău (f.d. 40–42, anexa; f.d. 41, vol. I). La 13 octombrie 2016, Obrazenco a cerut întocmirea procesului-verbal de constatare. În aceeași zi, în temeiul art. 22, 25 și 152 Cod de executare, Tcacenco a emis procesul-verbal nr. 020-902/2016, consemnând preluarea terenului în proprietatea Allei Nemțanu, act transmis Î.S. „Cadastru” și CMC pentru înregistrare (f.d. 29–30, 34, anexa). La 16 noiembrie 2016, Alexandru Tcacenco a emis o încheiere prin care a obligat Î.S. „Cadastru” să recepționeze și să înregistreze proiectul de formare prin separare a bunului imobil cu nr. cadastral 0100205463, proiect elaborat de SRL „Geocad-Grup” și eliberat la 13 octombrie 2016, lucrarea fiind executată în temeiul încheierii nr. 020-902/2016 din 10 octombrie 2016 (f.d. 23, anexa; f.d. 52–61, vol. I).

22. La 28 noiembrie 2016, Î.S. „Cadastru” a contestat acțiunile executorului judecătoresc, contestația fiind admisă de Judecătoria Chișinău, sediul Botanica, la 02 decembrie 2016 (f.d. 9–17, anexa; f.d. 232, 239, vol. I).

23. La 10 februarie 2017, Serghei Obrazenco a cerut executorului Tcacenco anularea procesului-verbal din 13 octombrie 2016 privind terenul de pe str. Ismail, invocând necorespunderea acestuia pentru construcția unei locuințe și indicând un alt lot pe bd. Grigore Vieru, cu nr. cadastral 0100418249 (vol. II, f.d. 6). La 14 februarie 2017, Tcacenco a anulat actele aferente terenului de pe str. Ismail (f.d. 3–4, vol. II) și a întocmit un nou proces-verbal nr. 020-408r/17, prin care a consemnat preluarea terenului de pe bd. Grigore Vieru de către Alla Nemțanu (vol. I, f.d. 191–192). La 11 mai 2017, la cererea lui Serghei Obrazenco, executorul judecătoresc a emis încheierea nr. 020-408/17, în temeiul căreia Î.S. „Cadastru” a înregistrat în aceeași zi dreptul de proprietate al Allei Nemțanu asupra lotului de teren cu numărul cadastral 0100418249, situat în mun. Chișinău, str. Grigore Vieru în Registrul bunurilor imobile (vol. I, f.d. 27, 228–229). La 12 mai 2017, Obrazenco, în baza procurii, a vândut terenul pentru suma de 290.000 de lei (vol. I, f.d. 205–210).

24. Martorul Iurii Golovatii a declarat că, în iunie 2015, la solicitarea Allei Nemțanu, s-a prezentat împreună cu aceasta la notarul Nelli Pancova, unde i-a

fost eliberată o procură pentru executarea hotărârii Curții de Apel Chișinău din 14 iulie 2011. El a menționat că nu a întreprins nicio acțiune de executare. În toamna anului 2016, aflându-se la tratament în Ucraina, el a fost contactat de Alla Nemțanu, care i-a cerut să transmită împluternicirile unei alte persoane. La 10 octombrie 2016, el s-a prezentat din nou la același notar, unde, în prezența unui tânăr pe nume Serghei Obrazenco, însoțit de un bărbat mai în vârstă, a eliberat o procură de substituie în favoarea lui Obrazenco, conferindu-i dreptul de a executa hotărârea. Obrazenco i-a comunicat că urma să strămute executarea de la executorul Igor Doroftei la un alt executor. După semnarea procurii, el nu a mai avut legături cu persoanele date și nu a fost implicat în executarea hotărârii (f. d. 123-125, vol. I, f. d. 121-122, vol. V).

25. Martorul Valeri Perceamlî, inginer cadastral la „Geocad-Grup” SRL, a declarat că, în 2016, la solicitarea lui Sergiu Alexandrov, a întocmit documentația tehnică pentru formarea unui teren pe str. Ismail, în baza unei hotărâri judecătorești emise în favoarea lui Alla Nemțanu. Alexandrov i-a prezentat încheierea executorului Alexandru Tcacenco și datele cadastrale necesare. După elaborarea dosarului tehnic, Perceamlî a transmis acestuia dosarul pentru avizare la Direcția arhitectură a Primăriei. Ulterior, proiectul a fost depus la OCT Chișinău printr-o procură emisă pe numele unui colaborator al lui Alexandrov, însă instituția a informat că dosarul nu era avizat de primărie. Ca urmare, Perceamlî a sistat lucrările și a distrus dosarul, întrucât procedura nu respecta condițiile legale (f.d. 126–128, vol. I; f.d. 123–124, vol. V).

ii. Episodul Andrei Samoil

26. Potrivit titlului executoriu emis în baza Hotărârii Judecătoriei Centru Chișinău nr. 2-2480/04, din 27 decembrie 2004, în baza art. 35 alin. (1) al Legii cu privire la poliție, CMC era obligat să atribuie lui Andrei Samoil și familiei sale un spațiu locativ în folosință, conform normelor stabilite de legislația în vigoare (apartament sau casă separată) (f.d. 135, anexa). Procedura de executare a fost intentată la 11 martie 2006 și, după reorganizarea sistemului de executare, a fost transmisă la 17 iunie 2010 executorului Igor Doroftei.

27. La 09 decembrie 2015, Samoil l-a împluternicit prin procură pe Serghei Obrazenco să-i reprezinte interesele. La 11 decembrie 2015, acesta a solicitat strămutarea dosarului de executare la executorul Alexandru Tcacenco (f.d. 139–140, anexa).

28. La 15 decembrie 2015, Tcacenco a preluat executarea titlului și a informat CMC, solicitând date privind stadiul executării (f.d. 131, anexa). La 31 decembrie 2015, Primăria Chișinău a comunicat că spațiul locativ repartizat lui Samoil prin dispoziția nr. 608/5-d, din 26 iulie 2005, era ocupat, că fondul locativ municipal era complet privatizat și că instituția nu dispune de mijloace pentru edificarea unor locuințe noi (f.d. 122, anexa).

29. Anterior primirii răspunsului Primăriei, la 16 decembrie 2015, la cererea

lui Serghei Obrazenco (f.d. 127, anexa), în temeiul art. 22, 25 și 152 Cod de executare, executorul Alexandru Tcacenco a emis procesul-verbal nr. 020-960/2015, prin care a consemnat transmiterea terenului municipal din str. Negreșteni (nr. cadastral 0100425496) în proprietatea lui Andrei Samoil, act expediat spre informare Î.S. „Cadastru” și CMC (f.d. 119, 125–126, anexa).

30. Prin Hotărârea Consiliului Uniunii Naționale a Executorilor Judecătorești din 09 februarie 2016, executorul Alexandru Tcacenco a fost somat să prezinte informații privind executarea titlului executoriu și s-a dispus citarea acestuia la următoarea ședință a Consiliului (f.d. 115, anexa). Ulterior acestei sesizări, Tcacenco a emis retroactiv mai multe acte: la 18 decembrie 2015, el a întocmit încheierea nr. 020-960/2015, rectificând procesul-verbal din 16 decembrie și informând Î.S. „Cadastru” că acesta nu constituie temei juridic pentru înregistrarea terenului din str. Negreșteni (f.d. 116, 118, anexa); la 28 decembrie 2015, Serghei Obrazenco a solicitat un alt teren – cel din str. Calea Ieșilor, nr. cadastral 0100506048 – motivând că terenul din Negreșteni aparține spațiilor verzi și actul anterior a fost revocat (f.d. 114, anexa). La 29 decembrie 2015, Tcacenco a emis un nou proces-verbal, cu același număr și emis în baza aceluiași norme, prin care a consemnat preluarea terenului din Calea Ieșilor de către Andrei Samoil, în prezența martorului Ion Dobuleac, cumnatul lui Sergiu Alexandrov (f.d. 93–94, anexa). La 10 martie 2016, acesta a informat din nou Î.S. „Cadastru” că procesul-verbal din 16 decembrie 2015 nu are forță juridică, întrucât terenul din str. Negreșteni, fiind parte din spațiile verzi ale municipiului, nu poate fi transmis în proprietate privată. El a solicitat retragerea de la examinare a adresei expediate la 18 decembrie 2015 (f.d. 108, anexa).

31. La cererea lui Serghei Obrazenco (f.d. 158, vol. I) și conform extrasului din Registrul bunurilor imobile, la 26 mai 2016, terenul din str. Calea Ieșilor, cu suprafața de 0,0723 ha, a fost înregistrat în proprietatea lui Andrei și Aliona Samoil, în baza procesului-verbal nr. 020-960/2015 din 29 decembrie 2015 (f.d. 37–38, vol. I). La 07 iunie 2016, acesta a fost vândut pentru suma de 250.000 de lei (f.d. 174, vol. I).

32. Martorul Andrei Samoil a declarat că, după ce în 2004 a obținut în instanță obligarea CMC să-i acorde locuință, hotărârea nu a fost executată ani la rând. În 2015, fiind contactat de un executor pentru reluarea procedurii și neputând să se ocupe personal, el l-a mandat pe Serghei Obrazenco, despre care i s-a spus că are experiență în executarea hotărârilor. În decembrie 2015, Samoil a semnat două procuri la notarii Natalia Ucrainean și Galina Ceban, la solicitarea lui Obrazenco, care ulterior a gestionat integral procedura. În iunie 2016, Obrazenco i-a comunicat că i-a fost atribuit un teren și că există un cumpărător. Samoil a acceptat vânzarea deoarece deținea deja locuință, nu a văzut terenul, nu cunoaște amplasamentul și nu a participat la semnarea contractelor. Ulterior, el a primit de la Obrazenco 5.000 de euro ca rezultat al vânzării, fără a cunoaște cumpărătorul, prețul real sau a vedea actele tranzacției (f.d. 129–132, vol. I; f.d.

125–126, vol. V).

iii. Episodul Oleg Marov

33. Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău nr. 3-1719/2011, din 05 mai 2011, CMC a fost obligat să-i atribuie lui Oleg Marov un teren pentru construcția unei case de locuit (f.d. 180–183, anexă). În baza titlului executoriu emis conform acestei hotărâri, la 24 aprilie 2012 executorul Anatolie Bănărescu a intentat procedura de executare, informând debitorul și acordând termen de 15 zile pentru executare benevolă (f.d. 178, anexă). La 25 mai 2012, CMC a comunicat că proiectul de decizie este în proces de perfectare (f.d. 179, anexă).

34. La 24 august 2016, dosarul a fost preluat de executorul Dumitru Braniște. La 08 septembrie 2016, la cererea creditorului, dosarul de executare a fost strămutat la executorul Alexandru Tcacenco (f.d. 177, anexă).

35. La 09 septembrie 2016, Tcacenco a citat părțile pentru 23 septembrie 2016, în vederea concilierii (f.d. 171, anexă). La 14 septembrie 2016, la cererea lui Serghei Beleacov (f.d.144-145, anexa), în temeiul art. 22, 25 și 152 Cod de executare, executorul a întocmit procesul-verbal nr.020-892/2016, prin care a consemnat transmiterea către Oleg Marov a terenului din str. Grenoble, cu suprafața de 0,0763 ha (f.d. 173–175, anexă). La 15 septembrie 2016, Marov i-a eliberat procură lui Beleacov pentru reprezentare (f.d. 146–147, anexă). Potrivit extrasului cadastral, în baza procesului-verbal nr. 020-892/2016, la 14 septembrie 2016, a fost efectuată înregistrarea la Î.S. „Cadastru” a dreptului de proprietate asupra terenului cu suprafața de 0,0763 ha, situat în mun. Chișinău, str. Grenoble, în favoarea lui Oleg Marov și Tatiana Marov. La 21 septembrie 2016, terenul a fost înstrăinat către FUERTE GROUP, valoarea bunului fiind indicată în extrasul cadastral fiind de 1.046.416 de lei (f.d. 48-49, vol.V).

iv. Episodul Vladislav Ursu

36. Potrivit titlului executoriu emis în baza hotărârii Curții de Apel Chișinău din 02 iunie 2011, CMC a fost obligat să-i atribuie lui Vladislav Ursu un teren pentru construcția unei case de locuit (f.d. 226–229, anexa). La 10 mai 2012, executorul Anatolie Bănărescu a intentat procedura de executare, informând debitorul și acordând termen de 15 zile pentru executare benevolă (f.d. 225, anexa).

37. La 05 septembrie 2016, dosarul a fost preluat de executorul Dumitru Braniște. Prin încheierea din 08 septembrie 2016, la cererea lui Ursu, a fost dispusă strămutarea procedurii la executorul Alexandru Tcacenco (f.d. 224–225, anexa).

38. La 08 septembrie 2016, executorul Alexandru Tcacenco a informat părțile și le-a citat pentru 23 septembrie 2016, în vederea concilierii. La 09 septembrie 2016, Tcacenco a emis încheierea nr. 020-891/2016, dispunând formarea prin separare a unui lot de teren situat pe str. Grădina Botanică, nr. cadastral

0100114232, proprietate a municipiului Chișinău (f.d. 220, 221, anexa). La 14 septembrie 2016, Vladislav Ursu l-a împuternicit prin procură pe Serghei Beleacov să-l reprezinte. Ultimul a solicitat întocmirea procesului-verbal privind preluarea terenului. Tot la 14 septembrie 2016, Tcacenco, în temeiul art. 22, 25 și 152 Cod de executare, a întocmit procesul-verbal nr. 020-891/2016, consemnând transmiterea terenului de 0,07 ha în favoarea lui Vladislav Ursu, act expediat CMC pentru informare (f.d. 207–212, anexa). Potrivit extrasului cadastral, în baza acestui proces-verbal, la 14 septembrie 2016, a fost efectuată înregistrarea la Î.S. „Cadastru” a dreptului de proprietate asupra terenului cu nr. cadastral 0100114.232, cu suprafața de 0,07 ha, situat în mun. Chișinău, str. Grădina Botanică, în favoarea lui Vladislav Ursu. La 21 septembrie 2016, terenul a fost înstrăinat către FUERTE GROUP, valoarea bunului fiind indicată în documentele cadastrale ca fiind de 706.227 de lei (f.d. 46–47, vol. V).

v. Alte probe

39. Tudor Tofan, reprezentant al CMC, a fost recunoscut în calitate de parte civilă prin ordonanța procurorului din 20 iulie 2017 în cauza penală nr. 2017970059, și de parte vătămată/civilă instanța de judecată la 25 iunie 2020 (f.d. 72–84; 88-91, vol. IV; f.d. 113–115, vol. V). Fiind audiat în ședință de judecată, el a declarat că executorul judecătoresc Alexandru Tcacenco a înstrăinat terenuri proprietate publică a municipiului Chișinău fără acordul CMC și cu încălcarea legislației. Terenurile au fost atribuite lui Vladislav Ursu, Oleg Marov, Alla Nemțanu și Andrei Samoil, cauzând bugetului municipal un prejudiciu total de 2.903.211 de lei. După emiterea proceselor-verbale, Primăria municipiului Chișinău a depus trei contestații, iar un proces-verbal nu a fost contestat (f.d.131-132, vol. V). În ședința de judecată, CMC a anexat la materialele cauzei hotărârile instanțelor de judecată din 10 mai și 05 iulie 2018, 30 noiembrie 2017, 11 iulie 2018, 18 septembrie 2018, 02 iulie 2019 și 28 octombrie 2020, în care a fost examinată legalitatea actelor de executare întocmite de inculpat referitoare la transmiterea în proprietate a terenurilor municipale în favoarea lui Andrei Samoil, Vladislav Ursu și Oleg Marov. Instanțele au constatat că aceste procese-verbale de executare au fost emise cu depășirea competenței legale a executorului, dispunând anularea procesului-verbal nr. 020-960/2015 (Samoil) și a procesului-verbal nr. 020-892/2016 (Marov). Cauza referitor la procesul-verbal nr. 020-891/2016 (Ursu) a fost trimisă spre rejudecare, ulterior scoasă de pe rol, iar recursul CMC împotriva încheierii de scoatere de pe rol respins ca tardiv (f. d. 71–84, 116 vol. V). CMC a depus o cerere de concretizare a acțiunii civile, solicitând aplicarea măsurilor asigurătorii sub forma sechestrului asupra terenurilor vizate, constatarea nulității absolute a proceselor-verbale nr. 020-891/2016, 020-892/2016, 020-960/2015 și 020-408r/17, anularea actelor subsecvente acestora și restituirea terenurilor în proprietatea municipiului Chișinău. Partea civilă a susținut că actele respective au fost emise cu depășirea vădită a

competenței funcționale a executorului, întrucât acesta a dispus transmiterea în proprietate privată a unor terenuri municipale identificate, deși hotărârile judecătorești nu indicau terenul care urma a fi acordat (f.d. 1–8; 117 verso, vol. V).

40. Martorul Serghei Obrazenco a declarat că, la indicațiile lui Sergiu Alexandrov, a acționat ca mandatar în proceduri de executare și vânzare a unor loturi, fără să cunoască persoanele în numele cărora semna sau conținutul actelor. Alexandrov i l-a prezentat pe executorul judecătoresc Alexandru Tcacenco, cu care era prieten. În anul 2015, Alexandrov i-a înmănat o procură semnată de Andrei Samoil, deja autentificată la notar, prin care era împuternicit să-l reprezinte în vederea înregistrării unui imobil. La indicația lui Alexandrov, el s-a prezentat la biroul lui Tcacenco, unde a scris o cerere sub dictarea lui Tcacenco. Obrazenco a declarat că toate cheltuielile au fost suportate de Alexandrov. Ulterior, Alexandrov l-a implicat și în procedura Nemțanu, pentru care Iurii Golovatfii i-a transmis o procură de substituie. El a cerut strămutarea executării la Tcacenco și a depus actele pentru formarea și înregistrarea terenului, inițial pe str. Ismail, iar apoi, după schimbarea deciziei, pe bd. Grigore Vieru. Toate actele au fost semnate în biroul lui Tcacenco, la indicația lui Alexandrov. Demersurile la Cadastru și Primărie au fost depuse fără prezența sa. Terenurile au fost ulterior vândute, iar Obrazenco a primit de la Alexandrov 10.000 de lei „din partea lui Nemțanu”. El a precizat că nu a cunoscut persoanele în numele cărora a acționat, nu a efectuat demersuri personale și a acționat exclusiv după instrucțiunile lui Alexandrov (f.d. 119–122, vol. I; f.d. 127–128, vol. V).

c. Hotărârile judecătorești civile

41. În ceea ce privește episodul privind atribuirea terenului în favoarea lui Andrei Samoil, prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Central, din 10 mai 2018 și decizia Curții de Apel Chișinău din 05 iulie 2018, s-a dispus anularea procesului-verbal nr. 020-960/2015 întocmit de executorul Tcacenco Alexandru. Instanțele au stabilit definitiv că executorul și-a depășit competența funcțională, întrucât a transformat procesul-verbal într-un act cu efect constitutiv asupra dreptului de proprietate asupra terenului cu nr. cadastral 0100506048, substituind competența exclusivă a CMC în materia administrării și înstrăinării bunurilor sale imobile. Actul executorului a fost emis cu încălcarea art. 152, art. 75 lit. e), j) și art. 161–163 Cod de executare, art. 17 din Legea nr. 354/2004, precum și a dispozițiilor privind regimul juridic al proprietății publice, motiv pentru care acesta a fost declarat nelegal și lipsit de efecte juridice (f.d. 71-76, vol.V).

42. Pe episodul privind atribuirea terenului în favoarea lui Oleg Marov, prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Central, din 28 octombrie 2020, a fost anulat procesul-verbal nr. 020-892/2016, din 14 septembrie 2016, întocmit de executorul judecătoresc Tcacenco Alexandru. Instanța a stabilit că executorul și-a depășit competența, conferind procesului-verbal efect constitutiv asupra

dreptului de proprietate asupra terenului cu nr. cadastral 0100102.283, substituind atribuțiile exclusive ale autorității publice locale. Actul a fost emis cu încălcarea art. 25, art. 75 lit. e), j), art. 152 și art. 161–163 Cod de executare, precum și art. 17 din Legea nr. 354/2004, motiv pentru care a fost declarat nelegal și lipsit de efecte juridice (f.d.77, vol.V)

43. În ceea ce privește episodul privind atribuirea terenului în favoarea lui Vladislav Ursu prin procesul-verbal nr. 020-891/2016 din 14 septembrie 2016, prin încheierea Judecătoriai Chișinău, sediul Centru, din 17 iulie 2017, cererea CMC de repunere în termen și contestația împotriva acestui proces-verbal au fost respinse ca tardive. Prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 30 noiembrie 2017, recursul CMC a fost admis, încheierea primei instanțe a fost casată, cererea de repunere în termen și contestația au fost admise, iar procesul-verbal nr. 020-891/2016 a fost anulat. La 17 mai 2018, Curtea de Apel Chișinău a declarat inadmisibilă cererea de revizuire formulată de Andrian Covganet. Curtea Supremă de Justiție, prin decizia din 11 iulie 2018, a admis recursul acestuia, a casat încheierea din 17 mai 2018 și a trimis cauza spre rejudecare. La 13 septembrie 2018, Curtea de Apel Chișinău a admis cererea de revizuire, a casat decizia din 30 noiembrie 2017 și încheierea din 17 iulie 2017 și a remis cauza spre rejudecare în fond Judecătoriai Chișinău. La 15 ianuarie 2019, Judecătoria Chișinău a scos cererea CMC de pe rol, iar Curtea de Apel Chișinău, la 02 iulie 2019, a respins recursul CMC ca tardiv (f.d. 85–101, vol. V).

d. Procedurile disciplinare în privința achitatului

44. Prin decizia Colegiului Disciplinar al Executorilor Judecătorești nr. 166/749 Dfa, din 06 octombrie 2017, executorului judecătorec Alexandru Tcacenco i-a fost aplicată sancțiunea disciplinară de retragere a licenței, în urma sesizării formulate de Primăria municipiului Chișinău. În sesizare s-au invocat presupuse nereguli la executarea unor hotărâri judecătorești ce vizau terenuri municipale din mun. Chișinău, inclusiv cele situate pe străzile Calea Ieșilor, Grenoble, Grădina Botanică și Ismail. Prin decizia Colegiului Disciplinar nr. 234/885 Dfa din 15 decembrie 2017, executorului i-a fost aplicată o nouă sancțiune disciplinară de retragere a licenței, pentru întocmirea procesului-verbal nr. 020-408/2017 din 14 februarie 2017, privind constatarea preluării dreptului de proprietate asupra unui teren municipal (episodul Nemțanu). În ambele decizii, Colegiul Disciplinar a reținut existența unor abateri disciplinare prevăzute de art. 21 alin. (2) din Legea nr. 113/2010 privind executorii judecătorești, apreciind că executorul ar fi încălcat obligațiile profesionale și regulile procedurii de executare silită. El a încălcat art. 25 din Codul de executare, care permite doar constatarea unei stări de fapt, nu și constatarea sau constituirea dreptului de proprietate, precum și prin aplicarea necorespunzătoare a art. 152 din Codul de executare, cu eludarea procedurii prevăzute la alin. (3) și (4) ale aceluși articol. Executorul a constatat dobândirea dreptului de proprietate ante factum, anterior înregistrării în Registrul bunurilor imobile, a substituit voința părților în

raporturile juridice de transfer al proprietății și a dispus, în mod nelegal, intabularea dreptului de proprietate în baza procesului-verbal emis. Colegiul a mai apreciat că neînregistrarea procesului-verbal în cancelaria Primăriei municipiului Chișinău a lipsit autoritatea publică de posibilitatea de a-și exercita drepturile procedurale. Aceste fapte reprezintă o neglijență gravă și sistematică, ce aduce atingere onoarei, probității profesionale și bunelor moravuri. Sancțiunea aplicată a fost cea de retragere a licenței.

45. Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 15 octombrie 2019, a fost menținută hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, prin care a fost anulată sancțiunea disciplinară de retragere a licenței aplicată executorului judecătoresc Alexandru Tcacenco prin decizia Colegiului Disciplinar nr. 166/749 Dfa din 06 octombrie 2017. Curtea de apel a constatat că această sancțiune a fost emisă în temeiul demersului Primăriei municipiului Chișinău nr. 06-116/856 din 20 decembrie 2016, prin care se invocau nereguli la executarea hotărârilor privind terenurile municipale situate pe străzile Calea Ieșilor, Grenoble, Grădina Botanică și Ismail. Colegiul Disciplinar a depășit competența legală, examinând legalitatea actelor de executare, deși controlul acestora revine exclusiv instanței de judecată, conform art. 161 Cod de executare. De asemenea, la momentul examinării sesizării, dosarele de executare se aflau ridicate de organul de urmărire penală, iar executorul s-a aflat în imposibilitate obiectivă de a-și exercita dreptul la apărare, cererea sa de suspendare a examinării fiind respinsă fără temeii. Instanța a confirmat că sancțiunea de retragere a licenței a fost aplicată prematur și fără suport legal.

46. Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 18 decembrie 2019, a fost examinat apelul asupra deciziei Colegiului Disciplinar nr. 234/885 Dfa din 15 decembrie 2017. Curtea a reținut că Colegiul Disciplinar nu este competent să aprecieze legalitatea actelor de executare, iar actele relevante erau ridicate de organul de urmărire penală, fapt ce a împiedicat exercitarea efectivă a dreptului la apărare. Instanța a conchis că procedura disciplinară s-a desfășurat cu încălcarea competenței, a procedurii și a garanțiilor procesuale fundamentale, iar retragerea licenței a fost dispusă fără temeii legal și în mod disproporționat (f.d. 185-219, vol. IV.)

e. Poziția apărării

47. Alexandru Tcacenco, la faza urmăririi penale, a recunoscut fapta, menționând că toate acțiunile sale s-au bazat pe titlurile executorii și pe art. 152 Cod de executare, care permit creditorului să efectueze actele din contul debitorului, sub controlul executorului judecătoresc. El nu a avut intenția de a cauza prejudiciu, nu a cunoscut situația juridică reală a terenurilor și a acționat la cererea creditorilor, urmărind exclusiv încasarea onorariului de executare (f.d. 226–233, vol. III). În ședința de judecată Tcacenco nu a recunoscut vinovăția. El a declarat că și-a exercitat atribuțiile în temeiul art. 22 și 152 din Codul de

executare. În toate procedurile de executare, debitorul era CMC, iar actele întocmite au fost comunicate acestuia. La primirea documentului executoriu, debitorului i se acordă un termen de 15 zile pentru executarea benevolă, după care executorul este în drept să procedeze la executarea silită.

48. Referindu-se la episodul Aliei Nemțanu, Tcacenco a declarat că nu o cunoaște personal, aflând despre aceasta doar din titlul executoriu primit. La biroul său s-a prezentat reprezentantul acesteia, Serghei Obrazenco, care a depus încheierea de strămutare și alte acte, solicitând preluarea titlului, motivând că executorul Igor Doroftei nu a întreprins acțiuni o perioadă îndelungată. El a emis actul de preluare a procedurii, l-a transmis CMC și a verificat dacă debitorul a fost informat despre existența titlului executoriu. Î.S. „Cadastru” a înregistrat dreptul de proprietate al lui Alla Nemțanu, însă nu își amintește dacă cererea de formare a terenului a fost depusă înainte sau după înregistrare. El a precizat că cererea de antrenare a unui inginer cadastral pentru efectuarea lucrărilor de formare a terenului a fost depusă de Serghei Obrazenko. Procesul-verbal nr. 020-408r/2017, din 14 februarie 2017, privind terenul din str. Grigore Vieru, a fost emis după anularea celui precedent, referitor la terenul din str. Ismail. El a dispus personal anularea primului proces-verbal din cauza neclarităților privind formarea terenului, și a emis ulterior unul nou, prin care Alla Nemțanu a devenit proprietara terenului din str. Grigore Vieru. El nu își amintește cine a fost prezent la semnarea actului, însă un exemplar al procesului-verbal a fost expediat debitorului pentru informare. Pe Iurie Golovatîi el nu îl cunoaște și l-a văzut pentru prima dată în ședința de judecată.

49. Referitor la episodul Andrei Samoil, Tcacenco a declarat că nu îl cunoaște personal, l-a văzut o singură dată în instanță, iar titlul executoriu a fost preluat de la Igor Doroftei. El a susținut că, potrivit hotărârii judecătorești, el era în drept să transmită un teren în locul unui apartament fără intervenția instanței de judecată. Terenul din str. Negreșteni nu a fost transmis creditorului, procesul-verbal fiind anulat, iar ulterior terenul din str. Calea Ieșilor a fost atribuit aceluiași creditor printr-un nou act.

50. În ceea ce privește episoadele Oleg Marov și Vladislav Ursu, Tcacenco a invocat că a procedat identic, acționând în limitele competenței sale și ale art. 22 și 152 Cod de executare. El a menționat că, în timpul audierilor din 30 noiembrie 2017, în calitate de bănuț, și din 05 decembrie 2017, în calitate de învinuit, lui nu i-au fost aplicate presiuni fizice sau psihice, încheind acordul de recunoaștere a vinovăției în prezența avocatului (f.d.129-130; 133-134, vol. V)

51. Avocatul Corneliu Chisilița a susținut că actul de învinuire este neclar și imprecis, neindicând persoanele fizice sau juridice în defavoarea cărora s-ar fi comis fapta și nici interesele ocrotite de lege care ar fi fost afectate. În lipsa acestor elemente nu poate fi stabilit un prejudiciu concret și nici caracterul material al infracțiunii. El a invocat art. 126 alin. (2) Cod penal, potrivit căruia

prejudiciul se evaluează distinct în fiecare caz, precum și [Hotărârea](#) Curții Constituționale nr. 22 din 27 iunie 2017, prin care sintagma „intereselor publice sau” din art. 328 alin. (1) a fost declarată neconstituțională. În urma ultimei hotărâri, infracțiunea de abuz de serviciu este condiționată de existența unui prejudiciu în proporții considerabile adus drepturilor și intereselor ocrotite ale persoanelor fizice sau juridice. Învinuirea nu conține nicio referință la prejudiciu, persoană vătămată sau quantum al daunelor, iar din dosar nu rezultă că vreo persoană ar fi fost recunoscută ca parte vătămată. Acțiunile lui Alexandru Tcacenco au fost efectuate în exercitarea atribuțiilor de serviciu, în temeiul unor titluri executorii legale, fără a produce prejudicii, motiv pentru care se impune achitarea acestuia.

52. În ședința de judecată din 18 septembrie 2020, avocatul Corneliu Chisilița a solicitat anexarea la materialele cauzei a deciziilor irevocabile ale Curții de Apel Chișinău din 15 octombrie 2019 și 18 decembrie 2019, pronunțate în procedurile civile inițiate de executorul judecătoresc Alexandru Tcacenco împotriva Colegiului Disciplinar al Uniunii Naționale a Executorilor Judecătorești. El a menționat că, prin aceste hotărâri, instanțele civile au constatat caracterul legal al acțiunilor executorului, iar sancțiunile disciplinare aplicate lui Tcacenco au fost anulate ca nelegale (f.d. 185-219, vol IV; f.d.115, verso, vol.V).

53. La solicitarea apărării, în ședința instanței de apel a fost prezentată scrisoarea Agenției Servicii Publice – Departamentul Cadastru, din 12 decembrie 2022, prin care se confirmă că terenurile cu numerele cadastrale 010005.463, 0100418.249, 0100506.048, 0100102.283 și 0100114.232 au fost înregistrate în proprietatea unor persoane private în baza hotărârilor judecătorești și a proceselor-verbale întocmite între anii 2004–2017. Terenul cu numărul cadastral 0100506.048 a fost transmis în baza hotărârii din 27 decembrie 2004 și a procesului-verbal nr. 020-960/2015 din 29 decembrie 2015; terenul cu numărul cadastral 0100102.283 – în baza procesului-verbal nr. 020-892/2016 din 14 septembrie 2016; terenul cu numărul cadastral 0100114.232 – în baza procesului-verbal nr. 020-891/2016 din 14 septembrie 2016; iar terenul cu numărul cadastral 0100418.249 – în baza procesului-verbal nr. 020-408r/2017 din 14 februarie 2017 (f.d.71-81, vol.VI).

54. Apărătorul a anexat și copiile procedurii de executare nr. 3-1151/12, potrivit căroră CMC a acceptat o modalitate identică de executare a titlului executoriu emis de Curtea de Apel Chișinău la 25 iunie 2012, fără a contesta acțiunile executorului. Din actele acelei proceduri rezultă că, în temeiul Hotărârii Curții de Apel Chișinău nr. 3-1151/12 din 25 iunie 2012, CMC a fost obligat să atribuie familiei Alexei Balan un teren pentru construcția unei case de locuit. La 03 martie 2015, executorul judecătoresc Nicolae Nicolaescu a întocmit procesul-verbal nr. 018-1155/15 privind constatarea faptului de preluare a dreptului de proprietate asupra lotului de teren situat la intersecția străzilor

Grenoble și bd. Traian, mun. Chișinău, cu suprafața de 0,07 ha. Ulterior, prin Decizia Consiliului municipal Chișinău din 19 mai 2015, acest teren a fost transmis în arendă Asociației Obștești „Uniunea Conducătorilor Auto din Republica Moldova”, iar la 22 iunie 2015 executorul judecătoresc Alexandru Tcacenco a preluat executarea, constituind procedura nr. 020-844/2015, și a aplicat sechestrul asupra terenului, măsură anulată prin încheierea din 09 iulie 2015 ca urmare a contestației arendașului, terenul respectiv nemaifiind vizat în continuare ca obiect al executării. În continuarea aceleiași proceduri de executare, în lipsa individualizării unui asemenea bun în titlul executoriu, la 11 decembrie 2015, executorul judecătoresc Alexandru Tcacenco a întocmit procesul-verbal de preluare asupra unui alt teren municipal, situat la intersecția străzilor Florilor și bd. Renașterii Naționale, cu nr. cadastral 0100413.007, iar în baza acestuia, la 23 decembrie 2015, a fost înregistrat dreptul de proprietate pe numele Alexei și Tatiana Balan (f.d. 3–65, vol. VI).

f. Sentința

55. Prin [sentința](#) Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, din 22 aprilie 2021, Alexandru Tcacenco a fost găsit vinovat și condamnat după cum urmează:

Pedeapsa finală	Infrațiunea	Pedeapsa
Pedeapsa finală conform art. 84 alin. (1) Cod penal – șapte ani de închisoare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice sau de a exercita activități similare celor desfășurate anterior pe un termen de cinci ani.	art. 328 alin. (1) Cod penal – pe fiecare episod.	câte doi ani de închisoare pentru fiecare episod, cu aplicarea pedepsei complementare - privarea de dreptul de a ocupa funcții publice sau de a exercita activități similare celor desfășurate anterior pe un termen de patru ani.
Acțiunea civilă înaintată de Primăria municipiului Chișinău și Consiliul municipal Chișinău, privind aplicarea sechestrului, anularea proceselor-verbale de preluare a dreptului de proprietate și restituirea terenurilor municipale cu nr. cadastrale 0100114232, 0100102283, 0100418249 și 0100506048, a fost admisă în principiu, urmând ca asupra pretențiilor civile să se pronunțe instanța civilă.		

56. Instanța a respins argumentul apărării potrivit căruia Alexandru Tcacenco, exercitând funcția de executor judecătoresc, și-ar fi îndeplinit legal atribuțiile. Fiind audiat la 13 iulie, 30 noiembrie și 05 decembrie 2017 la etapa urmăririi penale, Tcacenco și-a recunoscut integral vinovăția, încheind un acord de recunoaștere a vinovăției și relatând detaliat, în prezența avocatului Corneliu Chisilița, modul în care a comis faptele. Alexandru Tcacenco, fiind executor judecătoresc licențiat, era persoană publică și subiect la infrațiunii prevăzute de art. 328 Cod penal. El a emis nelegal procese-verbale de preluare a dreptului de proprietate, prin care a dispus transmiterea către Alla Nemțanu, Andrei Samoil, Oleg Marov și Vladislav Ursu a patru terenuri municipale (nr. cadastrale 0100418249, 0100506048, 0100102283, 0100114232), fără acordul Consiliului municipal Chișinău. Acesta a acționat contrar art. 22 alin. (1), art. 60 alin. (3),

art. 77 alin. (1) și art. 152 din Codul de executare, executând hotărârile judecătorești în afara cadrului legal, fără încheiere judecătorească de schimbare a modului de executare. Prin aceste acțiuni intenționate, Tcacenco a prejudiciat patrimoniul și interesele legitime ale CMC cu suma totală de 2.903.211 de lei.

57. Instanța a reținut că inculpatul, fiind audiat în ședința de judecată, nu a putut explica în ce condiții au fost identificate terenurile asupra cărora a dispus transmiterea către creditori. Nu s-a stabilit modalitatea prin care a fost determinată transmiterea acestor bunuri și nu a altora, nefiind posibilă identificarea criteriului de selecție a bunurilor din patrimoniul debitorului și nici temeiul juridic al acestei alegeri.

58. În ceea ce privește episodul Nemțanu, instanța a reținut că, la 13 octombrie 2016, Alexandru Tcacenco a expediat către Î.S. „Cadastru” și CMC un proces-verbal prin care constata preluarea dreptului de proprietate asupra unui teren de pe str. Ismail. Î.S. „Cadastru” s-a autosesizat și a contestat actul în instanță, contestația fiind admisă la 02 decembrie 2016. Conștient de caracterul nelegal al acțiunii sale, la 14 februarie 2017, Tcacenco și-a anulat propriul proces-verbal și a emis altul cu aceeași dată și numerotare, dispunând atribuirea unui alt teren – pe str. Grigore Vieru, nr. cadastral 0100418249.

59. În ceea ce privește episodul Samoil, instanța a constatat că, urmare a solicitării Uniunii Naționale a Executorilor Judecătorești din 09 februarie 2016, Tcacenco și-a anulat procesul-verbal nr. 020-960/15 din 16 decembrie 2015 privind atribuirea terenului din str. Negreșteni, teren cu statut de spațiu verde. Ulterior, el a întocmit un nou proces-verbal cu același număr, dar cu dată retroactivă – 29 decembrie 2015 – prin care a dispus transmiterea către Samoil a unui alt teren, situat pe str. Calea Ieșilor, nr. cadastral 0100506048. Prin hotărârile irevocabile din 10 mai 2018 și 05 iulie 2018, Judecătoria Chișinău și Curtea de Apel Chișinău au anulat procesul-verbal respectiv, reținând că executorul a dispus transmiterea unui teren în proprietate, deși titlul executoriu prevedea asigurarea debitorului cu locuință, nu cu teren, fapt ce demonstrează caracterul vădit nelegal al actului.

60. În ceea ce privește episoadele Oleg Marov și Vladislav Ursu, instanța a constatat că Tcacenco a emis procesele-verbale de executare la 14 septembrie 2016, la numai cinci zile după preluarea dosarelor și înainte de termenul de citare stabilit pentru 23 septembrie 2016, încălcând termenele legale și dreptul părților la conciliere.

61. Instanța a reținut că, potrivit art. 25 alin. (1)–(2) Cod de executare, executorul judecătoresc poate doar constata fapte și stări de fapt, fără a formula concluzii juridice. Potrivit art. 320 Cod civil, dreptul de proprietate se dobândește exclusiv prin modalitățile prevăzute de lege – ocupațiune, act juridic, succesiune, accesiune, uzucapiune sau hotărâre judecătorească translativă de proprietate. Prin procesele-verbale, executorul nu putea transmite dreptul de

proprietate, întrucât o asemenea competență aparține doar instanței de judecată, după cum prevede art. 152 alin. (3) Cod de executare. Inculpatul a admis o ingerință arbitrară în dreptul de proprietate al unității administrativ-teritoriale, lipsind-o de bunurile sale fără temei legal, ceea ce constituie o depășire vădită a atribuțiilor de serviciu și o încălcare a dreptului de proprietate.

62. Instanța a respins argumentul apărării potrivit căruia nici Primăria, nici CMC, nu pot avea această calitate de părți vătămate. În temeiul art. 281 și art. 59 Cod de procedură penală, calitatea de parte civilă a fost legal recunoscută prin ordonanța din 20 iulie 2017, cererea din 19 februarie 2020 și încheierea din 25 iunie 2020 (vezi para. 39). Prejudiciul s-a manifestat prin transmiterea nelegală a unor terenuri aparținând CMC, fapt ce a generat litigii civile și a afectat activitatea autorităților locale.

63. În temeiul art. 387 pct. 3) Cod de procedură penală și pentru nu a tergiversa examinarea cauzei penale aflate pe rol din 11 decembrie 2017, instanța a admis în principiu acțiunea civilă, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor și a celorlalte pretenții să se pronunțe instanța civilă, având în vedere că, pe parcursul cercetării judiciare, partea civilă și-a modificat pretențiile și este necesară participarea tuturor părților interesate.

g. Apelul și decizia instanței de apel

64. La 30 aprilie 2021, avocatul Corneliu Chișelița a declarat apel, solicitând achitarea inculpatului, pe motiv că fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal.

65. El a reiterat argumentele expuse în prima instanță (vezi para. 51) și a adăugat că art. 328 Cod penal este inaplicabil executorilor judecătorești, întrucât actele acestora pot fi contestate exclusiv pe cale civilă. Totodată, el a subliniat că, potrivit art. 123 alin. (2) Cod de Procedura Civilă, faptele stabilite prin hotărâri civile irevocabile sunt obligatorii și nu mai pot fi repuse în discuție în alt proces. Hotărârile irevocabile prin care procesele-verbale ale executorului au fost anulate sau confirmate nu pot fi contrazise, ignorate sau desființate pe cale indirectă printr-o sentință penală. Orice analiză penală care pornește de la o concluzie opusă instanțelor civile ar echivala cu o casare de facto a unor hotărâri definitive, depășind competența instanței penale.

66. La 14 martie 2023, [Curtea de Apel Chișinău](#) a admis apelul, a casat integral sentința și a dispus achitarea lui Alexandru Tcacenco pe toate capetele de acuzare, deoarece fapta comisă nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal. Decizia motivată a fost pronunțată la 04 mai 2023.

67. Instanța a reținut că rechizitoriul și ordonanța de modificare a învinuirii din 22 mai 2020 nu indică acțiunile concrete care ar constitui depășirea atribuțiilor de serviciu, nici normele legale pretins încălcate. La momentul

înaintării acușării nu exista o parte vătămată și nu erau administrate probe care să confirme existența unui prejudiciu considerabil. Recunoașterea CMC ca parte vătămată prin încheierea protocolară din 25 iunie 2020 nu produce efecte juridice, deoarece art. 59 alin. (2) Cod de procedură penală stabilește că această calitate poate fi acordată numai prin ordonanța organului de urmărire penală, în faza urmăririi penale. Instanța nu poate suplini acest act și nu poate atribui pentru prima dată o calitate procesuală în faza de judecată. De asemenea, nu s-a dovedit producerea unui prejudiciu material considerabil, iar prin Hotărârea Curții Constituționale din 27 iunie 2017, prin care sintagma „intereselor publice” din art. 328 alin. (1) Cod penal a fost declarată neconstituțională, a fost înlăturat unul dintre elementele infracțiunii prevăzute la art. 328 alin. (1) Cod penal.

68. Instanța de apel a constatat că Alexandru Tcacenco a acționat în limitele competenței sale legale. Potrivit art. 1 și 10 din Codul de executare, el era obligat să asigure executarea hotărârilor definitive, pe care CMC refuza să le execute deși dispunea de bunuri suficiente. Nu s-a reținut încălcarea art. 60 alin. (3) Cod de executare, întrucât titlurile se aflau în executare de peste trei ani, iar CMC fusese informat despre toate actele. Tcacenco a acționat în temeiul art. 74 lit. f), art. 88 alin. (2) și art. 155 alin. (1) Cod de executare, care prevăd ridicarea și transmiterea bunurilor debitorului în caz de neexecutare benevolă. Prin urmare, instanța a considerat eronată concluzia primei instanțe potrivit căreia executorul ar fi executat hotărârile „distinct” de dispozițiile instanțelor, fără încheiere privind schimbarea modului de executare conform art. 152 Cod de executare. Executorul a acționat pentru realizarea hotărârilor definitive, neputând tolera eschivarea debitorului care, timp de mai mulți ani, a refuzat executarea.

69. Instanța a reținut că nu s-a demonstrat modul concret în care acțiunile executorului Alexandru Tcacenco ar fi încălcat art. 22 alin. (1) Cod de executare, art. 28 alin. (1) din Legea nr. 1543/1998 privind cadastrul bunurilor imobile și art. 15 din Legea nr. 354/2004 privind formarea bunurilor imobile, întrucât terenul cu nr. cadastral 0100205463 de pe str. Ismail, mun. Chișinău, nu a fost transmis efectiv din proprietatea CMC. De asemenea, instanța a constatat că prima instanță a depășit limitele învinuirii atunci când a reținut încălcarea art. 320 Cod civil, aspect pentru care inculpatul nu fusese pus sub învinuire.

70. Instanța a mai constatat că argumentul primei instanțe, potrivit căreia inculpatul a deposedat ilicit CMC de terenurile cu nr. cadastrale 0100114232, 0100102283, 0100418249 și 0100506048, nu este confirmată prin probe. Din dosarul cadastral al bunului imobil nr. 0100418249 (Nemțanu), prezentat în original, rezultă că acesta nu conține procesul-verbal al executorului, iar actele au fost depuse la ghișeu de către creditorii, nu de către Tcacenco. În aceste condiții, conform art. 33 din Legea nr. 1543/1998, registratorul era obligat să refuze înregistrarea unui drept nelegal. Instanța a conchis că dreptul de proprietate nu a fost înregistrat exclusiv în baza proceselor-verbale ale executorului, ci și în temeiul hotărârilor judecătorești irevocabile.

71. Instanța de apel a reținut că, potrivit art. 161 din Codul de executare, încălcarea legii de către executorul judecătoresc poate fi invocată doar pe calea contestației în instanță de către persoanele lezate în drepturi. În procedurile de executare privind Oleg Marov și Vladislav Ursu, actele emise de Alexandru Tcacenco au fost supuse controlului judecătoresc și menținute prin decizia Curții de Apel Chișinău din 06 aprilie 2021. În procedurile privind Alla Nemțanu și Andrei Samoil, acțiunile executorului nici nu au fost contestate. Totodată, comportamentul lui Tcacenco a fost examinat anterior și sub aspect disciplinar. Colegiul disciplinar a emis deciziile nr. 166/749 Dfa din 06 octombrie 2017 și nr. 234/885 Dfa din 15 decembrie 2017, privind retragerea licenței inculpatului. Aceste măsuri au fost însă anulate prin hotărârile Judecătoriei Chișinău (sediile Buiucani și Rîșcani) din 08 februarie și 22 aprilie 2019, menținute prin deciziile Curții de Apel Chișinău din 15 octombrie și 18 decembrie 2019. Instanțele au conchis că acțiunile executorului au fost legale. Aceste hotărâri au devenit irevocabile și beneficiază de puterea lucrului judecat, ceea ce exclude imputarea ulterioară în sarcina inculpatului a unor fapte pretins ilegale în forma reținută prin actul de învinuire.

72. Potrivit art. 321 Cod civil și art. 28, 29 și 33 din Legea nr. 1543/1998, trecerea dreptului de proprietate asupra terenurilor cu nr. cadastrale 0100114232, 0100102283, 0100418249 și 0100506048 s-a realizat exclusiv prin deciziile registratorilor Î.S. „Cadastru”, în baza documentelor depuse de creditorii. CMC nu a contestat aceste înscrieri, deși era la curent cu ele cel târziu din 20 decembrie 2016. În ceea ce privește art. 77 alin. (1) Cod de executare, instanța a constatat că acuzarea nu a indicat un temei legal care să impună executorului obligația de a solicita schimbarea modului de executare, întrucât Tcacenco nu a dispus o altă modalitate decât cea prevăzută în titlurile executorii, iar o asemenea schimbare nu poate modifica esența hotărârii judecătorești. Instanța a mai notat că, anterior, CMC acceptase aceeași modalitate de executare într-o altă procedură (nr. 020-844/2015), fără a formula contestații (vezi para. 54).

73. Instanța de apel a constatat că declarațiile martorilor sunt contradictorii și nu probează vinovăția lui Alexandru Tcacenco. Din contra, ele confirmă că acesta nu a avut înțelegeri cu creditorii privind procedurile de executare și nu a obținut niciun beneficiu din executarea hotărârilor. Organul de urmărire penală nu a indicat interesul urmărit de inculpat sau prejudiciul cauzat. În aceste condiții, instanța a reținut lipsa atât a laturii obiective, cât și a celei subiective a infracțiunii - neexistând un rezultat material prejudiciabil, intenție sau legătură cauzală între acțiunile executorului și prejudiciul invocat.

h. Recursul examinat

74. La 05 iunie 2023, procurorul Radu Sâli a declarat recurs în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicitând casarea deciziei instanței de apel și menținerea sentinței de condamnare. Acesta a susținut că probele

administrare confirmă că Alexandru Tcacenco, în calitate de executor judecătoresc, a depășit vădit limitele atribuțiilor prevăzute de lege, emițând acte nelegale prin care a transmis în proprietate privată terenuri municipale și cauzând astfel un prejudiciu material cert municipiului Chișinău. Inculpatul a recunoscut integral faptele în cursul urmăririi penale, în prezența apărătorului, descriind detaliat modul de comitere a acestora. În instanța de judecată, el a adoptat o poziție contrară, negând vinovăția. În opinia procurorului, faptele comise întrunesc elementele infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal, acțiuni săvârșite cu intenție indirectă, care au produs un prejudiciu material concret.

75. La 12 iulie 2023, Curtea Supremă de Justiție a solicitat depunerea referinței la recurs. La 03 august 2023, avocatul Serghei Mocanu a depus referință prin care a solicitat declararea recursului ca inadmisibil. Ultimul a susținut că în prezenta cauză nu se constată existența erorilor de drept invocate de procuror și prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, iar decizia instanței de apel este legală și motivată corespunzător.

h. Ședința Curții Supreme de Justiție

76. Curtea Supremă de Justiție a organizat o [sedință publică](#) la 05 decembrie 2025. În ședință s-au prezentat procurorul Cătălin Scutelnic, apărătorul Sergiu Mocanu, inculpatul și reprezentantul CMC, Ivan Coica.

77. Procurorul a susținut că decizia contestată se bazează pe o eroare gravă de fapt, întrucât instanța a ignorat și a denaturat probele administrate, apreciind în mod greșit legalitatea acțiunilor inculpatului. Faptul că inculpatul a recunoscut în faza urmăririi penale, în mai multe audieri, caracterul ilegal al acțiunilor sale și a semnat două acorduri de recunoaștere a vinovăției, declarații coroborate cu depozițiile martorilor, ale reprezentanților Primăriei și cu procesele-verbale întocmite de Tcacenco. Instanța de apel a omis hotărârile civile din 10 mai 2018 și 28 octombrie 2020, care au anulat ca ilegale procesele-verbale ale executorului în episoadele Samoil și Marov, reținând transmiterea unor bunuri neprevăzute în titlul executoriu, lipsa individualizării și modificarea nelegală a modului de executare. Instanța a denaturat declarațiile inculpatului, a omis să analizeze modul în care acesta a identificat bunurile, nu a aplicat art. 60, 77 și 152 Cod de executare și a apreciat eronat lipsa intenției și a beneficiului, deși Tcacenco declarase că urmărea onorariul și cheltuielile de executare raportate la valoarea terenurilor. Procurorul contestă și constatarea lipsei părții vătămate, subliniind că Primăria Chișinău a sesizat CNA încă la 20 decembrie 2016, a solicitat recunoașterea calității procesuale în 2020, a fost recunoscută parte civilă în 2017 și parte vătămată în 2020, iar prejudiciul evaluat la 2.903.211 de lei constituie daune considerabile. Faptele se încadrează în art. 328 alin. (1) Cod penal, infracțiune mai puțin gravă, pentru care termenul de prescripție de cinci ani a expirat anterior deciziei contestate, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei, recunoașterea vinovăției pentru toate episoadele și liberarea inculpatului

de pedeapsă pe motivul intervenției prescripției, precum și admiterea acțiunii civile și întoarcerea terenurilor în patrimoniul municipiului Chișinău.

78. Reprezentantul CMC, Ivan Coica, a susținut recursul procurorului și a solicitat menținerea sentinței primei instanțe. Hotărârea curții de apel este nemotivată și nu analizează criticile esențiale. Instanța de apel nu a examinat încălcările evidente ale Codului de executare (art. 60 alin. (3), art. 77 alin. (1), art. 152 alin. (3)) prin care Tcacenco a dispus, fără un temei, transmiterea a patru terenuri municipale, inclusiv bunuri ale domeniului public, care sunt inalienabile și insesizabile. Reprezentantul a precizat că autoritatea publică a fost recunoscută ca parte civilă prin ordonanța din 20 iulie 2017, a solicitat calitatea de parte vătămată la 19 februarie 2020 și sesizase procuratura încă la 20 decembrie 2016, astfel încât raționamentul curții de apel privind lipsa părții vătămate este nefondat. Prejudiciul a fost stabilit la 2.903.391 de lei în baza registrelor cadastrale și evaluărilor bunurilor imobile. El a explicat că acțiunea civilă a cunoscut trei cereri succesive cu conținut diferit, de la indicarea prejudiciilor de 699.365 de lei și 2.900.000 de lei până la solicitarea exclusivă a anulării actelor executorului, diferențele fiind determinate de identificarea treptată a terenurilor afectate, însă obiectivul final al Primăriei îl constituie anularea proceselor-verbale ale executorului și restituirea terenurilor în patrimoniul municipiului, iar cuantificarea prejudiciului a avut ca unic scop dovedirea daunei considerabile prevăzute de art. 328 Cod penal. Reprezentantul a recunoscut că necontestarea în termen a actelor executorului s-a datorat unei omisiuni administrative generate de expirarea împuternicirilor reprezentanților la sfârșit de an, însă a subliniat că alte hotărâri judecătorești au anulat procese-verbale emise de Tcacenco, confirmând depășirea vădită a atribuțiilor acestuia. El a solicitat casarea deciziei Curții de Apel și menținerea sentinței, cu anularea actelor executorului și restituirii terenurilor municipiului.

79. Alexandru Tcacenco a declarat că nu recunoaște vinovăția. El a menționat că el este executor judecătoresc din anul 2008, iar scopul său exclusiv în emiterea proceselor verbale a fost acela de a executa nemijlocit hotărârile judecătorești definitive. Aceste hotărâri obligau administrația publică locală să acorde teren pentru construcție creditorilor, conform art. 11 din Codul funciar. El a preluat dosarele de executare de la alți executori, iar unele hotărâri nu fuseseră executate de administrația publică locală, în unele cazuri și timp de 12 ani. Actele sale au fost emise în baza articolelor 22, 25 și 152 Cod de Executare. Niciun act normativ nu stipulează expres pașii specifici pe care trebuie să-i urmeze un executor pentru a executa hotărârile care obligă o autoritate publică să acorde teren conform art. 11 Cod funciar. În cazul lui Samoil, unde hotărârea prevedea acordarea unui spațiu locativ, creditorul a solicitat executarea prin acordarea unui lot de teren, deoarece documentul nu fusese executat de peste 12 ani. Tcacenco a explicat că a procedat la schimbarea modalității de executare din cauza pasivității CMC, care nu a propus o altă variantă de executare, menționând

că în practica altor executori hotărâri similare fuseseră executate prin transmiterea de loturi. El nu era obligat să emită o încheiere de intentare a procedurii de executare sau să acorde un termen suplimentar de executare benevolă, deoarece el a preluat procedurile care fuseseră deja intentate. Măsurile de asigurare a executării (sechestrul) au fost aplicate în baza art. 63 Cod de executare, la orice etapă, pentru a preveni înstrăinarea bunurilor de către administrația publică locală. Loturile de teren au fost identificate exclusiv la cererea creditorilor, iar el a verificat informațiile în baza de date cadastrală. El a admis o omisiune inițială în cazul Samoil, recunoscând că a identificat greșit un lot destinat spațiilor verzi, dar a precizat că a corectat personal această eroare în aceeași zi, prin anularea actului și emiterea unui nou proces verbal. În privința lotului în cazul lui Ursu, care ar fi fost din domeniul public, Tcacenco a admis că ar fi putut fi o scăpare din partea sa, dar a susținut că debitorul putea să-l informeze despre această eroare în cadrul procedurii, dar nu a făcut-o. El a efectuat ieșiri la fața locului (locul terenului) în toate cele patru proceduri. Tcacenco a negat categoric că ar fi primit vreo remunerație, avantaj sau bun pentru executarea hotărârilor. El a susținut că nu a încasat onorariul și cheltuielile care i s-ar cuveni conform Codului de Executare. El a explicat că onorariul se încasează la finalizarea procedurii, când actele executorului judecătorec rămân definitive și au fost executate. Deoarece procedurile de executare au fost ridicate de către organul de urmărire penală în original și ulterior contestate în instanță, el nu a încasat onorariul. El a menționat un precedent similar din 2015, unde a emis un proces verbal pentru acordarea de teren, iar administrația publică locală nu a contestat acțiunile sale până în prezent.

80. Avocatul Sergiu Mocanu a susținut că temeiul de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală nu este incident, întrucât decizia curții de apel este motivată, iar procurorul nu indică vreo eroare de drept concretă. Executorul a preluat dosarele prin strămutare, cu proceduri deja intentate și cu termene de conciliere acordate anterior. Astfel, art. 60 alin. (3) CE nu putea fi considerat încălcat. Toate actele au fost comunicate CMC, care nu a invocat refuzul executării. Executorul ar fi acționat în limitele art. 22, 25 și 152 Cod de executare, legislația neprevăzând o procedură detaliată pentru hotărârile ce obligă autoritățile la transmiterea terenurilor potrivit art. 11 Cod funciar. Apărarea consideră art. 152 inaplicabil, întrucât nu reglementează situațiile în care creditorul nu poate executa personal obligația. Avocatul a susținut că procesele-verbale nu au transferat proprietatea, înscrierile fiind efectuate exclusiv de registratorii ASP în baza hotărârilor judecătorești, iar CMC nu a contestat aceste acte. Terenurile au fost identificate la solicitarea creditorilor, executorul limitându-se la verificarea cadastrului. Eventualele erori din episoadele Samoil și Ursu au fost corectate sau puteau fi semnalate de autoritatea publică. Instanțele civile au anulat sancțiunile disciplinare, confirmând legalitatea conduitei executorului. În privința prejudiciului, CMC avea obligația legală de a transmite

bunurile cu titlu gratuit, iar valorile invocate de municipalitate au variat semnificativ, lipsind un quantum cert. Acțiunea civilă a CMC urmărește anularea actelor executorului, nu despăgubiri materiale, astfel că nu poate fundamenta latura obiectivă a infracțiunii. Apărarea a mai invocat caracterul selectiv al urmăririi penale. Deși executarea a implicat creditorii, registratorii și autoritatea publică, doar executorul a fost trimis în judecată. Referitor la declarațiile făcute la faza urmăririi penale, avocatul a arătat că acestea au fost date într-un interval foarte scurt, sub presiunea aplicării arestului preventiv, executorul recunoscând doar executarea titlurilor, însă nu existența unei infracțiuni. În concluzie, apărarea susține că lipsesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal, nefiind dovedite acțiunea ilicită, prejudiciul, legătura de cauzalitate sau intenția.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

81. Partea relevantă a art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, la data depunerii recursului, era următoarea:

„(1) Hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în următoarele temeieri:

...

6) instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ... sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;

...

16) norma de drept aplicată în hotărârea atacată contravine unei hotărâri de aplicare a aceleiași norme date anterior de către Curtea Supremă de Justiție.”

82. În perioada comiterii faptelor, art. 328 alin. (3) lit. d) Cod penal prevedea următoarele:

„**Articolul 328.** Excesul de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu

(1) Săvârșirea de către o persoană publică a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice,

se pedepsește cu amendă în mărime de la 650 la 1150 unități convenționale sau cu închisoare de pînă la 3 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani.

...

(3) Acțiunile prevăzute la alin.(1) sau (2):

...

d) soldate cu urmări grave,

se pedepsesc cu închisoare de la 6 la 10 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 10 la 15 ani.”

83. Prin [Hotărârea Curții Constituționale nr. 22 din 01 octombrie 2018](#) a fost declarat neconstituțional textul „urmări grave” din art. 328 alin. (3) lit. d) Cod penal.

84. Partea relevantă a art. 126 Cod penal prevede următoarele:

„**Articolul 126.** Proporții deosebit de mari, proporții mari, daune considerabile și daune esențiale

...

„(2) Se consideră proporții considerabile sau esențiale valoarea bunurilor sustrate, dobândite, primite, fabricate, distruse, poluate, utilizate, transportate, păstrate, comercializate, precum și valoarea pagubei pricinuite de o persoană sau de un grup de persoane, care depășește 10 salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei.”

85. Potrivit Hotărârii Guvernului nr. 879 din 23 decembrie 2015, în perioada octombrie 2016 – decembrie 2016, quantumul salariului mediu lunar pe economie a fost stabilit la 5.050 de lei. Începând cu 01 ianuarie 2017, conform Hotărârii Guvernului nr. 1233 din 09 noiembrie 2016, salariul mediu lunar pe economie a fost stabilit la 5.300 de lei, valoare aplicabilă inclusiv pentru perioada ianuarie–mai 2017.

86. În perioada relevantă, art. 11 Cod funciar prevedea următoarele:

„**Articolul 11.** Atribuirea sectoarelor de teren din intravilan pentru case, anexe gospodărești și grădini

Autoritățile administrației publice locale atribuie cetățenilor terenuri fără plată, eliberându-le titluri de proprietate: trec în proprietatea cetățenilor sectoarele de teren ocupate de case, anexe gospodărești și grădini care li s-au atribuit în conformitate cu legislația; atribuie familiilor nou-formate sectoare de teren din rezerva intravilanului pînă la epuizarea acestora pentru construcția caselor de locuit, anexelor gospodărești și grădini: în orașe - de la 0,04 pînă la 0,07 hectare, în localități rurale - pînă la 0,12 hectare. Dimensiunile concrete ale sectoarelor de teren se stabilesc de către autoritățile administrației publice locale.”

87. Codul de executare prevede următoarele:

„**Articolul 22. Drepturile și obligațiile executorului judecătoresc**

(1) Executorul judecătoresc este în drept:

- a) să emită acte procedurale în limitele competenței prevăzute de lege;
- b) să citeze, la sediul biroului său și la locul efectuării actelor de executare, debitorul și alți participanți implicați în procesul de executare;
- ...
- e) să prezinte cerințe legale persoanelor fizice și juridice părți în procedura de executare în vederea întreprinderii anumitelor acțiuni de executare;
- ...
- h) să acorde asistență părților în procedura de executare și altor solicitanți, explicându-le consecințele juridice ale actelor de procedură;
- i) să concilieze părțile în faza prejudiciară și în procedura de executare;
- j) să constate, la cererea persoanei interesate, fapte și stări de fapt;
- ...
- v) să solicite persoanelor fizice și juridice întreprinderea acțiunilor sau inacțiunilor ce rezultă din lege sau dintr-un raport juridic, în vederea executării eficiente a unui document executoriu;
- ...
- y) să solicite, după caz, organelor care au emis documentele executorii explicarea motivată a expunerilor dispozitive ale acestora, precum și explicarea modului și a ordinii de executare;

Articolul 25. Constatarea faptelor și a stărilor de fapt

(1) La solicitarea persoanei interesate, executorul judecătoresc poate constata orice fapt și stare de fapt, inclusiv în vederea executării încheierii de asigurare a probelor. Constatarea se face printr-un act care are forță probantă. Faptele constatate prin actul întocmit de executorul judecătoresc pot fi utilizate ca probe în procesul de judecată. Ele nu necesită a fi probate suplimentar, fiind valabile pînă la proba contrară.

(2) La întocmirea actului de constatare, executorul judecătoresc va reflecta doar stările și faptele prezente obiectiv, fără a formula concluzii și aprecieri.

Articolul 60. Intentarea procedurii de executare

...

(3) În termen de 3 zile de la primirea documentului executoriu, executorul judecătoresc emite o încheiere cu privire la intentarea procedurii de executare, pe care o expediază părților în procedura de executare în cel mult 3 zile de la emitere, și propune debitorului de a executa documentul executoriu în termen de 15 zile, fără să întreprindă acțiuni de punere în executare a documentului executoriu. La încheierea cu privire la intentarea procedurii de executare va fi anexat borderoul de calcul al cheltuielilor de executare legate de plata taxei de intentare și de arhivare a dosarului de executare.

Articolul 77. Schimbarea modului și a ordinii de executare

(1) Dacă există circumstanțe care fac executarea dificilă sau imposibilă, executorul judecătoresc sau părțile în procedura de executare vor înainta în instanța de judecată care a eliberat documentul executoriu o cerere privind schimbarea modului și a ordinii de executare a hotărîrii.

Articolul 152. Executarea hotărîrilor privind efectuarea de către debitor a unor acte obligatorii

(1) La executarea hotărîrii prin care debitorul este obligat să efectueze anumite acte nelegate de remiterea unor sume de bani sau a unor bunuri, executorul judecătoresc somează debitorul să-și execute obligația în cel mult 10 zile de la primirea somației, dacă hotărîrea nu prevede altfel.

(2) În cazul în care debitorul nu execută hotărîrea, creditorul este în drept să efectueze, sub controlul executorului judecătoresc, din contul debitorului, actele prevăzute în hotărîre. Executorul judecătoresc consemnează acest fapt într-un proces-verbal.

(3) Dacă efectuarea actelor de către creditor este imposibilă, iar debitorul refuză executarea hotărîrii, executorul judecătoresc încheie un proces-verbal și înaintează un demers instanței de judecată care a adoptat hotărîrea, pentru a stabili modul de executare a acesteia și de aplicare a sancțiunii față de debitor.

(4) Hotărîrile judecătorești privind efectuarea unor acte obligatorii de către organele colegiale se execută prin adoptarea actului respectiv prin vot nominal în cadrul ședinței acestuia. În cazul în care organul colegial nu a executat hotărîrea judecătorească, instanța, în baza procesului-verbal de constatare întocmit de executorul judecătoresc, va aplica membrilor organului colegial, obligați să execute hotărîrea, sancțiunea prevăzută de lege.”

88. Art. 28. din Legea nr. 1543/1998 prevedea următoarele:

„(1) Înregistrarea dreptului asupra bunului imobil se face în temeiul următoarelor documente:

a) actele administrative emise de autoritățile publice abilitate în modul stabilit de legislație, în vigoare la data adoptării lor;

...

d) hotărîrile instanței de judecată;

e) procesele-verbale privind procurarea bunului imobil la licitație, întocmite de executorul judecătoresc și confirmate de către instanța de judecată, sau procesele-verbale de transmitere silită a dreptului de proprietate asupra bunului imobil, întocmite de către executorul judecătoresc;”

MOTIVAREA INSTANȚEI

89. Decizia motivată a instanței de apel a fost pronunțată la 04 mai 2023.

Recursul a fost declarat în 30 de zile de la pronunțare, adică a fost depus în termen.

90. Art. 434 Cod de procedură penală prevede că instanța de recurs verifică legalitatea hotărârii atacate doar în limitele invocate în recurs. Această prevedere nu permite instanței de recurs să admită recursul din alte considerente decât cele invocate în recurs (decizia CSJ nr. [1ra-854/2022](#), para. 85). Totuși, dacă argumentele invocate în recurs sunt suficiente pentru admiterea recursului, în motivarea deciziei sale, Curtea Supremă de Justiție poate invoca argumente suplimentare, pentru a ușura înțelegerea hotărârii sale și a contribui la rolul său principal - asigurarea interpretării și aplicării uniforme a legislației în sistemul de justiție. Atunci când admite recursul, Curtea Supremă de Justiție de asemenea poate să nu fie de acord cu încadrarea juridică sugerată de recurent, atât în ceea ce privește temeiul de recurs, cât și în ceea ce privește alte aspecte de procedură sau de drept material (deciziile nr. [1ra-560/23](#), § 50 și [1ra-1815/2023](#), § 26).

a. Temeinicia recursului

91. Recursul este întemeiat pe dispozițiile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, în redacția anterioară datei de 01 septembrie 2023, temei ce vizează motivarea deciziei instanței de apel și include cinci ipoteze distincte: a) instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel; b) hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția; c) motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii; d) dispozitivul hotărârii este expus neclar; e) instanța a admis o eroare gravă de fapt care a afectat soluția. Procurorul invocă temeiurile prevăzute la lit. a) și e), susținând că instanța de apel nu a examinat integral și obiectiv probele administrate, omițând să valorifice actele care demonstrează că executorul judecătoresc Alexandru Tcacenco a depășit atribuțiile funcționale conferite de lege. Potrivit recursului, aceste acțiuni au cauzat un prejudiciu considerabil patrimoniului municipiului Chișinău și întrunesc elementele infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal. Având în vedere motivele invocate în recurs și motivarea deciziei instanței de apel, recursul va fi examinat doar prin prisma temeiului de la lit. e) - admiterea unei erori grave de fapt care a afectat soluția, și art. 427 alin. (1) pct. 16) Cod de procedură penală - modul de aplicare a normei de drept contravine jurisprudenței anterioare a Curții Supreme de Justiție.

92. Achitatul nu a contestat faptele incriminate lui. El consideră că acestea nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii. Completul constată că, atunci când a apreciat faptele, instanța de apel a făcut unele constatări care sunt în mod evident contrare circumstanțelor de fapt ale cauzei. Instanța de apel a invocat o „decizie a Curții de Apel Chișinău din 06 aprilie 2021”, însă o asemenea hotărâre nu a putut fi găsită la materialele dosarului.

93. Instanța de apel a conchis că instanțele judecătorești civile au constatat legalitatea acțiunilor achitatului, în pofida faptului că două acte emise de achitat și

care au servit drept temei pentru transmiterea a două din cele patru terenuri au fost anulate de instanțele judecătorești civile pe motiv că erau ilegale (vezi para. 41-42). În privința unui alt act acțiunea civilă a fost inițial admisă și actul a fost anulat. După ce hotărârea irevocabilă dată a fost revizuită, acțiunea a fost scoasă de pe rol (vezi para. 43). Al patrulea act emis de achitat și pe care se bazează învinuirea nu a fost contestat în instanța de judecată. Acestea fapte confirmă că nicio instanță de judecată nu a constatat vreodată că cele patru procese-verbale de „preluare” în proprietate a terenurilor au fost emise conform legii - un element important în contextul examinării laturii obiective a art. 328 Cod penal.

94. Instanța de apel a mai constatat că, atunci când au anulat deciziile cu privire la sancționarea disciplinară a achitatului, instanțele judecătorești civile au conchis că cele patru procese-verbale de preluare în proprietate a terenurilor au fost emise conform legii. Nici această constatarea nu este adevărată. Colegiul Disciplinar al Executorilor Judecătorești de două ori a constatat că cele patru procese verbale au fost emise cu încălcarea art. 25 și 152 Cod de executare (vezi para. 44). Instanțele de judecată au anulat aceste decizii pe motive de procedură, fără a constata dacă emiterea proceselor-verbale a fost contrară legii (vezi para. 45-46). Instanța de apel a mai constatat că rechizitoriul și ordonanța de modificare a învinuirii nu indică acțiunile concrete care ar constitui depășirea atribuțiilor de serviciu și normele legale pretins încălcate (vezi para. 67). Nici acest fapt nu este adevărat (vezi para. 14)

95. Cele menționate în paragrafele 92-94 confirmă o eroare gravă de fapt admisă de curtea de apel.

96. Potrivit [Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 7/2017](#), depășirea atribuțiilor de serviciu prevăzută la art. 328 Cod penal se realizează numai prin acțiune (pct. 5.3), depășirea competenței trebuie să fie vădită (pct. 5.2), iar urmarea prejudiciabilă trebuie să cauzeze daune materiale în proporții considerabile în sensul art. 126 Cod penal. Existența unei hotărâri judecătorești civile irevocabile prin care se constată legalitatea actului administrativ contestat nu exclude tragerea la răspundere penală în baza art. 328 Cod penal (pct. 5.6).

97. Instanța de apel și-a întemeiat achitarea *inter alia* pe lipsa unei părți vătămate, a unui prejudiciu dovedit și a unui beneficiu material al achitatului, obligativitatea constatării eventualelor nereguli pe calea civilă, conform art. 161 Cod de executare.

98. Completul notează în primul rând că existența unei părți vătămate nu este obligatorie pentru incriminarea art. 328 Cod penal. Această normă penală condiționează incriminarea de existența unui prejudiciu material în proporții considerabile, însă nu de existența unei părți vătămate. Constituirea în calitate de parte vătămată ține de dorința victimei infracțiunii, după pornirea urmăririi penale. La 20 decembrie 2016, Primăria municipiului Chișinău a sesizat CNA privind pretinsele ilegalități comise de Alexandru Tcacenco în procedurile de executare

silită. La 20 iulie 2017, CMC a fost recunoscut parte civilă prin ordonanța procurorului. În asemenea circumstanțe, nu se poate spune nici că nimeni nu a fost afectat prin acțiunile achitatului.

99. CMC a pretins că cele patru terenuri valorau 2.900.000 de lei. La materialele cauzei nu există un raport de evaluare a prejudiciului material cauzat ca urmare a transmiterii celor patru terenuri în proprietatea persoanelor fizice. Din materialele cauzei rezultă în mod cert că cele patru terenuri au fost vândute la scurt timp după „preluarea” lor în proprietate prin procesele-verbale întocmite de achitat. Primul teren a fost vândut oficial contra sumei de 290.000 de lei (vezi para. 23), cel de-al doilea - cu suma de 250.000 de lei (vezi para. 31), al treilea - cu suma de 1.046.416 de lei (vezi para. 35), iar ultimul lot de teren - cu suma de 706.227 de lei (vezi para. 38). În asemenea circumstanțe, este cel puțin confuză constatarea instanței de apel că nu a fost dovedită întinderea prejudiciului cauzat. Chiar dacă o evaluare a acestor terenuri nu a fost făcută, este evident că valoarea terenurilor nu putea fi mai mică decât cea indicată în contractele de vânzare-cumpărare a terenurilor. Toate terenurile au fost înstrăinate la foarte scurt timp după înregistrarea dreptului de proprietate a beneficiarilor hotărârilor judecătorești, adică la un preț mai redus decât cel de piață. Primele două loturi au fost vândute chiar la valoarea lor cadastrală, care în anul 2016 era mai mică decât cea de piață. Valoarea fiecăruia din cele patru terenuri era mai mare de 10 salarii medii prognozate pe economie în anul respectiv.

100. Curtea de apel a constatat lipsa elementelor constitutive ale infracțiunii și deoarece nu a fost dovedit că achitatul a obținut beneficii în rezultatul comiterii faptelor incriminate (para. 73 din decizia curții de apel). Completul notează că achitatul a fost învinuit în baza art. 328 Cod penal. Această infracțiune nu prevede printre elementele sale existența unui interes a acuzatului în comiterea faptei. Acestea sunt elemente ale infracțiunii prevăzute de art. 327 Cod penal, însă Alexandru Tcacenco nu este învinuit de comiterea acestei infracțiuni. Prin urmare, și în această parte, decizia instanței de apel este eronată.

101. Concluzia instanței de apel că eventualele nereguli în procedura de executare nu pot fi constatate în procedura penală, ci doar pe calea civilă, conform art. 161 Cod de executare, este arbitrară. Art. 328 Cod penal nu condiționează pornirea urmăririi penale de anularea în procedura civilă a actului administrativ adoptat cu depășirea atribuțiilor de serviciu. O asemenea concluzie nu rezultă nici din practica judecătorească. Mai mult chiar, existența unei hotărâri judecătorești civile irevocabile prin care se constată legalitatea actului administrativ contestat nu exclude tragerea la răspundere penală în baza art. 328 Cod penal (vezi para. 96 *in fine*). În hotărârea [Brumărescu v. România](#), 1999, § 77, CtEDO a subliniat că este inadmisibil de a lipsi de efect o hotărâre judecătorească irevocabilă. Principiul lucrului judecat interzice și repunerea în discuție, fără o justificare convingătoare, a argumentelor soluționate irevocabil de judecători (hot. CtEDO [Macovei ș.a. v. Moldova](#), 2006, § 45). Totuși, cu o motivare convingătoare, acest lucru este

posibil, cum ar fi situația în care sunt examinate circumstanțe sau argumente neexaminată în prima procedură, fie constatarea în procedura penală a unor abateri deosebit de grave admise în procedura precedentă.

102. Cele menționate în para. 98-101 confirmă că interpretarea dată legii de către instanța de apel este contrară practicii anterioare a Curții Supreme de Justiție.

103. Având în vedere cele constatate în para. 95 și 102, decizia instanței de apel urmează a fi casată în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) și 16) Cod de procedură penală (în vigoare până la 01 septembrie 2023).

b. Temeinicia învinuirii aduse

104. Conform învinuirii modificate, Alexandru Tcacenco, în calitate de executor judecătoresc, în perioada octombrie 2016 – mai 2017, a emis încheieri și procese-verbale prin care a dispus preluarea dreptului de proprietate asupra unor terenuri municipale și transmiterea acestora, fără temei juridic, în proprietatea unor persoane fizice. Faptele au fost comise cu încălcarea art. 22, art. 60 alin. (3), art. 77 alin. (1) și art. 152 Cod de executare, precum și art. 28 alin. (1) a Legii nr. 1543/1998 și art. 15 al Legii nr. 354/2004. Potrivit învinuirii, prin aceste acțiuni, Consiliul municipal Chișinău (CMC) a fost prejudiciat cu peste 2.900.000 de lei.

105. Este incontestabil că executorul judecătoresc, calitate deținută de achitat, este o persoană publică, adică este subiect al infracțiunii prevăzute de art. 328 Cod penal.

i. Depășirea drepturilor și atribuțiilor funcționale

106. Potrivit [Hotărârii Plenului Curții Supreme de Judecată](#) nr. 7/2017, depășirea atribuțiilor de serviciu prevăzută la art. 328 Cod penal are patru forme: a) în săvârșirea unor acțiuni care nu intră în competența funcțională a acuzatului; b) în săvârșirea unor acțiuni care intră în competența funcțională, însă sunt comise cu încălcarea unor cerințe sau condiții speciale prevăzute de lege; c) săvârșirea unipersonală a unei acțiuni pe care o poate efectua exclusiv un organ colegial; și d) comiterea unor acțiuni pe care legea le interzice în mod absolut (pct. 5.4). Determinarea competenței se face în baza legii și a actelor normative subordonate legii, fișa postului având un rol subsidiar (pct. 5.1). Din învinuirea adusă rezultă că achitatului îi este incriminată prima și a doua formă a acestei infracțiuni.

107. Pentru a asigura dreptul la apărare și a facilita examinarea cauzei în instanța de judecată, acuzarea urmează să menționeze clar în ce constă depășirea drepturilor și atribuțiilor funcționale. Această depășire trebuie să rezulte în mod clar din actul normativ sau din fișa postului, adică să fie vădită. Actul de învinuire trebuie să menționeze norma concretă sau punctul exact din fișa postului care a fost încălcat.

108. Din ordonanța din 22 mai 2020 de modificare a acuzării (f.d. 99-107, vol. IV) nu rezultă clar prevederea exactă din art. 22 Cod de executare ce a fost

încălcată. Acest articol se referă la drepturile executorului judecătoresc, nu la obligațiile acestuia. Prin urmare, încălcarea acestei norme nu poate fi reținută. Procurorul susține că, la primirea procedurii de executare, achitatul nu a oferit autorității publice 15 zile pentru executare benevolă, contrar art. 60 alin. (3) Cod de executare. La momentul strămutării procedurilor de executare, toate dosarele se aflau în curs de desfășurare, fiind inițiate cu mai mulți ani înainte de către alți executori judecătorești. Termenul pentru executarea benevolă, prevăzut de art. 60 alin. (3) Cod de executare, se aplică doar etapei de intentare a procedurii de executare. Strămutarea procedurilor nu putea relansa acest termen și nu putea reîncepe etapa executării benevole. În temeiul art. 32 alin. (5) Cod de executare, executorul care preia un dosar continuă procedura exact din stadiul în care aceasta se afla. Prin urmare, nici art. 60 alin. (3) Cod de executare nu a fost încălcat. Procurorul susține că a fost încălcat și art. 77 alin. (1) Cod de executare, care se referă la schimbarea modului și a ordinii de executare. Achitatul niciodată nu a argumentat că a acționat în temeiul aceste norme, ci în baza art. 152 Cod de executare, care este o normă specială. Prin urmare, nici încălcarea art. 77 alin. (1) Cod de executare nu poate fi reținută. Achitatul a mai fost învinuit că a comis infracțiunea datorită încălcării art. 15 al Legii nr. 354/2004, care se referă la formarea bunurilor imobile. Niciunul din cele patru loturi de teren nu a fost „preluat” în proprietate ca urmare a formării bunului imobil la cererea achitatului, adică nici această încălcare nu poate fi reținută. Art. 28 alin. (1) a Legii nr. 1543/1998, care procurorul susține că a fost încălcat de către achitat, se referă la actele în baza cărora are loc înregistrarea drepturilor asupra unui bun imobil. Acest articol este opozabil registratorului, însă nu executorului judecătoresc. Prin urmare, nici această normă nu poate fi reținută. Instanța va examina învinuirea numai prin prisma conformității acțiunilor achitatului cu art. 152 Cod de executare (vezi para. 87).

109. Art. 152 Cod de executare se referă la executarea hotărârilor privind efectuarea de către debitor a unor acte obligatorii. Prin cele patru hotărâri judecătorești, în temeiul cărora achitatul a emis procese-verbale de preluare în proprietate, administrația locală din mun. Chișinău a fost obligată să acorde trei loturi de teren pentru case și un spațiu locativ (apartament sau casă). Achitatul activând în calitate de executor judecătoresc, a constatat că aceste hotărâri judecătorești nu au fost executate de mai mult timp din cauza nedorinței debitorului de a le executa.

110. Art. 152 alin. (2) Cod de executare prevede ce se întâmplă când debitorul nu execută hotărârea. În acest caz, creditorul, sub controlul executorului judecătoresc, este în drept să efectueze actele prevăzute în hotărâre. În mod evident această normă nu este aplicabilă hotărârilor privind acordarea terenurilor sau a spațiului locativ de către administrația publică, deoarece nicio persoană nu poate substitui, chiar și sub controlul executorului judecătoresc, aceste autorități. Admiterea contrariului ar submina autoritatea publică și ar introduce haos în

treburile publice. Mai mult, această normă se referă doar la acțiunile concrete prevăzute de hotărârea judecătorească. Niciuna din cele patru hotărâri judecătorești nu prevede terenul care urma a fi acordat creditorilor, acestea fiind „preluate” în proprietate de către executor, prin decizie proprie, la „propunerea” creditorilor.

111. Art. 152 alin. (2) Cod de executare urmează a fi interpretat și prin prisma alin. (3) și (4) (vezi para. 87). Ultimele se referă la imposibilitatea efectuării actelor de către creditor și la situația când hotărârea judecătorească urmează a fi executată de un organ colegial care refuză executarea hotărârii. Cele patru hotărâri judecătorești urmau a fi executate de CMC, care este un organ colegial. În cazul refuzului organului colegial de a executa hotărârea judecătorească, alin. (4) prevede posibilitatea sancționării membrilor organului colegial, iar alin. (3) permite schimbarea modului de executare. Ambele aceste măsuri nu pot fi dispuse de către executorul judecătoresc, fiind de competența instanței de judecată.

112. Executarea silită se desfășoară exclusiv în forma stabilită prin titlul executoriu și în limitele acestuia, fără posibilitatea executorului de a schimba modul de executare al hotărârii judecătorești. Niciuna din cele patru hotărâri judecătorești nu menționa lotul de teren care a fost „preluat” de către achitat în proprietatea beneficiarilor hotărârilor judecătorești. Schimbarea modului de executare a oricărei hotărâri este competența exclusivă a instanței judecătorești care a adoptat hotărârea, așa cum prevede art. 77 alin. (1) și 152 alin. (3) Cod de executare. Achitatul nu a solicitat instanței de judecată schimbarea modului de executare a celor patru hotărâri judecătorești. Mai mult, una din cele patru hotărâri judecătorești (episodul Samoil) nici nu prevedea acordarea unui teren pentru construcția casei de locuit, ci a unui apartament sau casă. Apartamentul sau casa nu urma a fi oferit în proprietate, cum a procedat achitatul, ci în folosință.

113. Atunci când au fost preluate de către achitat, cele patru titluri executorii erau pendinte în procedura altor executori judecătorești de mai mulți ani. Niciunul dintre executori nu a recurs la procedura folosită de achitat, deși aceasta este una simplă. Apărarea nu a adus exemple de acte ale altor executori judecătorești care să fi fost menținute de instanțele de judecată de preluare în proprietate a terenurilor proprietate publică. Ea a invocat un alt exemplu de asemenea practici (vezi para. 54), care viza un proces-verbal emis de achitat în anul 2015, până la emiterea celor patru procese-verbale pe care se bazează învinuirea. Existența unor practici administrative vicioase izolate, inclusiv în cadrul autorităților publice, nu poate servi drept justificare pentru depășirea atribuțiilor funcționale.

114. Completul reiterează că instanțele civile au anulat două procese-verbale de preluare în proprietate emise de achitat (episoadele Samoil și Marov), pe motiv că acestea erau contrare art. 152 Cod de executare (vezi para. 41-42). În episodul Ursu, instanțele civile inițial de asemenea au anulat procesul verbal de preluare în proprietate (vezi para. 43). Pentru emiterea proceselor verbale de preluare în

posesie, achitatul a fost sancționat disciplinar de două ori, pe motiv că au fost eludate prevederile art. 152 alin. (3) și (4) Cod de executare și a fost încălcat a încălcat art. 25 din Codul de executare (vezi para. 44). Deciziile cu privire la aplicarea sancțiunilor disciplinare au fost anulate pe motive de procedură, fără ca instanțele judecătorești să combată argumentul cu privire la încălcarea de către achitat a procedurii de executare (vezi para. 45 și 46). Aceste constatări fortifică concluzia instanței cu privire la încălcarea de către achitat a art. 152 Cod de executare.

115. Cele patru procese verbale au fost emise și în baza art. 25 Cod de executare. Procesul-verbal întocmit în baza aceste norme are forță probatorie, însă nu de recunoaștere a unui drept, fapt care rezultă expres din art. 25 alin. (1) Cod de executare. Această normă oferă dreptul executorului judecătoresc de a constata orice fapt sau stare de fapt privind desfășurarea executării, fără a crea, transmite sau modifica drepturile cuiva. Prin urmare, această normă nu putea servi drept temei pentru recunoașterea dreptului celor patru creditorii asupra celor patru terenuri oferite prin procesele-verbale emise de achitat.

116. Având în vedere cele de mai sus, completul constată că achitatul a acționat cu încălcarea vădită a limitelor atribuțiilor executorului judecătoresc (art. 152 Cod de executare) atunci când a emis procesele-verbale de preluare a dreptului de proprietate asupra celor patru terenuri municipale în favoarea lui Nemțanu, Samoil, Marov și Ursu.

117. Apărarea a invocat neexecutarea celor patru hotărâri judecătorești timp de mai mulți ani. Dificultățile întâmpinate de creditorii în executarea hotărârilor judecătorești nu poate fi o justificare pentru un executor judecătoresc de a recurge la o altă formă de executare decât cea stabilită prin titlul executoriu sau de a încălca în alt mod procedura de executare.

ii. Dauna cauzată

118. După cum rezultă din Hotărârea Curții Constituționale din 27 iunie 2017, declararea neconstituționalității sintagmei „intereselor publice” în art. 328 Cod penal nu a înlăturat protecția penală a patrimoniului public, ci doar a exclus din sfera aplicării art. 328 Cod penal prejudiciul nepatrimonial. Afectarea drepturilor și intereselor patrimoniale ale autorităților publice cade sub incidența acestei norme, în aceeași măsură în care art. 328 Cod penal se aplică față de alte persoane juridice.

119. Existența prejudiciului în proporții considerabile este unul din elementele infracțiunii prevăzute de art. 328 Cod penal. Pentru a fi considerată considerabilă, după cum prevede art. 126 alin. (2) Cod penal, dauna trebuie să depășească 10 salarii medii lunare pe economie la momentul săvârșirii faptei. Procesele-verbale de preluare în proprietate au fost emise de achitat în anii 2016 și 2017. În anul 2016, salariul mediu lunar pe economie a fost de 5.050 de lei, iar în anul 2017 - de 5.300 de lei (vezi para. 85).

120. În această cauză, prejudiciul constă în diminuarea patrimoniului municipal prin pierderea dreptului de proprietate asupra a patru terenuri. Autoritatea publică pretinde că valoarea acestor terenuri este de 2.903.391 de lei, valoare stabilită pe baza evidențelor cadastrale și a datelor oficiale de evidență. De regulă, valoarea cadastrală a imobilelor nu coincide cu cea de piață. O evaluare a valorii de piață a acestor terenuri nu a fost efectuată. În aceste condiții, instanța se va ghida de valoarea la care cele patru terenuri au fost vândute de către creditorii. Primul teren a fost vândut oficial contra sumei de 290.000 de lei (vezi para. 23), cel de-al doilea - cu suma de 250.000 de lei (vezi para. 31), al treilea - cu suma de 1.046.416 de lei (vezi para. 35), iar ultimul lot de teren - cu suma de 706.227 de lei (vezi para. 38). Valoarea fiecăruia din cele patru terenuri era mai mare de 10 salarii medii prognozate pe economie în anul respectiv.

121. Apărarea susține că niciun prejudiciu nu a fost cauzat prin cele patru procese-verbale, deoarece hotărârile judecătorești oricum trebuiau executate de către CMC. Acest argument este neîntemeiat. La stabilirea prejudiciului, instanța urmează să stabilească dauna cauzată nemijlocit prin acțiunea ilicită a acuzatului, indiferent de obligațiile colaterale ale debitorului, deoarece, în cazul neadmiterii ilegalității, patrimoniul debitorului nu ar fi fost afectat.

122. Având în vedere cele de mai sus, instanța constată că, prin depășirea atribuțiilor funcționale, în fiecare din cele patru episoade incriminate, achitatul a cauzat CMC un prejudiciu material care depășea 10 salarii medii pe economie.

iii. Legătura cauzală dintre depășirea atribuțiilor și prejudiciu

123. Instanța de apel a reținut că, potrivit art. 33 din Legea nr. 1543/1998, registratorul cadastral era obligat să refuze înregistrarea unui drept nelegal și a concluzionat că dreptul de proprietate nu ar fi fost înregistrat exclusiv în baza proceselor-verbale ale executorului judecătoresc, ci și în temeiul hotărârilor judecătorești definitive. Instanța a conchis că actele executorului nu ar fi determinante pentru producerea prejudiciului. Această concluzie este irațională.

124. Cele patru hotărâri judecătorești nu menționau expres cele patru terenuri. Astfel, hotărârile judecătorești nu puteau constitui temei direct pentru înscrierea dreptului de proprietate a lui Nemțanu, Samoil, Marov și Ursu asupra terenurilor. Temeiul juridic imediat și determinant al înscrierii l-au constituit procesele-verbale emise de achitat. Legătura cauzală dintre actele executorului și atingerea adusă patrimoniului municipal este evidentă și directă.

125. Completul de asemenea notează că legea nu exclude coparticiparea la comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 Cod penal. Omisiunile eventuale admise de registrator la înregistrarea dreptului de proprietate nu poate servi drept temei pentru exonerarea de răspundere a persoanei publice care și-a depășit atribuțiile funcționale. Din contra, aceasta ar putea fi un motiv pentru incriminarea faptelor atât a executorului judecătoresc, cât și a registratorului.

iv. Latura subiectivă

126. Instanța de apel a constatat lipsa intenției achitatului la comiterea infracțiunii. Ea a motivat că nu a fost dovedită existența unei înțelegeri între inculpat și beneficiarii procedurilor de executare, și nici obținerea unui folos personal. O asemenea abordare contravine practicii judecătorești uniforme. Infracțiunea prevăzută de art. 328 alin. (1) Cod penal poate fi comisă atât cu intenție directă, cât și indirectă (vezi pct. 10 din [Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție](#) nr. 7/2017). Scopul personal nu este unul din elementele infracțiunii prevăzute de art. 328 Cod penal (vezi para. 100). De asemenea, intenția indirectă exclude înțelegerea cu alți participanți.

127. Concluzia instanței de apel vine în contradicție și cu materialele dosarului. Nu este posibil ca un profesionist în domeniul dreptului, cum este executorul judecătoresc, să emită un act vădit ilegal de recunoaștere a unui drept de proprietate fără a putea înțelege efectele acestuia.

128. Instanța de recurs constată că achitatul a acționat foarte rapid după primirea procedurilor de executare, conform aceleiași metode. Deși în cazul lui Samoil hotărârea judecătorească ce trebuia executată prevedea acordarea în folosință a unui spațiu locativ, achitatul a purces la „constatarea preluării” dreptului de proprietate asupra unui teren. Deși achitatul a declarat că a verificat situația juridică a fiecărui lot de teren înainte de emiterea proceselor-verbale, în procedura de executare a hotărârii emise în favoarea lui Samoil, achitatul a dispus inițial transmiterea unui teren aflat în domeniul public (vezi para. 29-30) și care nu putea fi transmis în proprietate privată. De asemenea, în procedurile de executare privind Nemțanu și Samoil, achitatul a schimbat foarte rapid, în circumstanțe suspecte și cu dată din urmă, terenurile preluate în proprietate inițial, după ce au fost constatate dificultăți la executarea proceselor-verbale (vezi para. 23 și 30). Andrei Samoil a declarat că în 2015 el a fost contactat de achitat însăși pentru preluarea procedurii de executare (vezi para. 32). Potrivit acușării aduse, achitatul a acționat în toate cele patru proceduri în interesul acelorași persoane, Sergiu și Nelea Alexandrov. În episoadele Samoil și Nemțanu, demersurile au fost realizate prin intermediul lui Obrazenco, angajat al lui Sergiu Alexandrov, iar în episoadele Marov și Ursu, prin Beleacov. În procedura Samoil, Obrazenco a declarat că documentele au fost redactate sub dictarea lui Tcacenco, în biroul ultimului. El s-a prezentat acolo după ce Sergiu Alexandrov i-a dat o procură și i-a spus să se ducă la biroul achitatului. Obrazenco a mai declarat că Sergiu Alexandrov era în relații de prietenie cu achitatul (vezi para. 40). Și martorul Valeri Perceamlî a declarat în procedura Nemțanu că Sergiu Alexandrov s-a prezentat la el cu încheierea lui Tcacenco privind formarea bunului imobil (vezi para. 25). Achitatul însăși a solicitat Agenției Servicii Publice cu câteva ocazii executarea proceselor-verbale de constatare a preluării dreptului de proprietate. Potrivit achitatului, el nu a încasat nimic din cheltuielile de executare, deoarece procedurile de executare au fost ridicate în cadrul procesului penal. Titlurile executorii au fost executate cu

câteva luni înainte de pornirea cauzei penale și ridicarea dosarelor de executare. Toate cele patru terenuri au fost vândute la foarte scurt timp după înregistrarea dreptului de proprietate pe numele creditorilor. Terenurile au fost vândute prin procură, fără ca proprietarii să fie implicați direct în vânzarea terenurilor și negocierea prețului. Aceste circumstanțe vorbesc de intenția directă a achitatului la emiterea celor patru procese-verbale de constatare a preluării în proprietate.

v. Concluzia cu privire la învinuirea adusă

129. Completul constată că Alexandru Tcacenco, la 14 februarie 2017 (Nemțanu), 29 decembrie 2015 (Samoil) și la 14 septembrie 2016 (Marov și Ursu), contrar art. 152 Cod de executare, a emis procesele-verbale de constatare a preluării în proprietate a patru terenuri, în favoarea lui Alla Nemțanu, Andrei Samoil, Oleg Marov și Vladislav Ursu, în circumstanțele descrise în para. 14. În acțiunile acestuia sunt întrunite toate elementele infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal, acțiunile fiind săvârșite cu încălcarea condițiilor speciale prevăzute de lege.

130. Având în vedere cele menționate în para. 108, spre deosebire de prima instanță, instanța de recurs nu constată încălcarea altor prevederi menționate în actul de acuzare.

131. Art. 328 alin. (1) Cod penal este o infracțiune mai puțin gravă. În temeiul art. 60 alin. (1) lit. b) Cod penal, termenul de prescripție a tragerii la răspundere penală pentru infracțiunile mai puțin grave era de cinci ani. Acest termen a expirat. Prin urmare, a intervenit prescripția răspunderii penale pe toate capetele de acuzare, iar Alexandru Tcacenco urmează a fi liberat de pedeapsa penală fără stabilirea acesteia, după cum prevede art. 389 alin. (4) pct. 3) Cod de procedură penală.

132. Având în vedere cele de mai sus, decizia instanței de apel este casată integral. Sentința este de asemenea casată în latura civilă și penală și pronunțată o hotărâre nouă din motivele menționate în para. 130-131.

133. Instanța constată că CMC nu a avut o poziție clară privind pretențiile din acțiunea civilă. Reprezentantul CMC a solicitat în ședința Curții Supreme de Justiție încasarea valorii terenurilor sau restituirea celor patru terenuri (vezi para. 78). Completul reiterează că o evaluare a valorii de piață a celor patru terenuri nu a fost efectuată. De asemenea, cele patru terenuri au fost înstrăinate până la pornirea urmăririi penale. Proprietarii actuali ai terenurilor nu au fost atrași în acest proces, deși se solicita exproprierea acestora. În asemenea circumstanțe, instanța de recurs nu poate decât să admită în principiu acțiunea civilă, așa cum prevede art. 387 alin. (3) Cod de procedură penală.

134. Infracțiunile au fost comise de Alexandru Tcacenco în calitate de executor judecătoresc. Potrivit art. 19 alin. (1) lit. h) din [Legea nr. 113 din 17 iunie 2010](#) privind executorii judecătorești, activitatea executorului judecătoresc

încetează în cazul condamnării irevocabile pentru o infracțiune comisă cu intenție. Această prevedere produce efecte indiferent de expirarea termenului de tragere la răspundere penală. Această decizie este irevocabilă. Încetarea activității executorului judecătoresc se dispune prin ordin al ministrului justiției. În asemenea circumstanțe, instanța de recurs va comunica hotărârea sa ministrului justiției și Uniunii Naționale a Executorilor Judecătorești.

135. Din motivele de mai sus, în conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. d) Cod de procedură penală,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Admite recursul procurorului Radu Sâli, casează integral sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, din 22 aprilie 2021 și decizia Curții de Apel Chișinău din 14 martie 2023, rejudeca cauza și pronunță o nouă hotărâre prin care:

a) Alexandru Tcacenco se recunoaște vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal și se liberează de pedeapsă penală ca urmare a expirării termenului de prescripție;

b) Acțiunea civilă înaintată de Primăria municipiului Chișinău și Consiliul municipal Chișinău privind anularea proceselor-verbale de preluare a dreptului de proprietate și restituirea terenurilor cu nr. cadastrale 0100114232, 0100102283, 0100418249 și 0100506048 se admite în principiu, urmând ca asupra pretențiilor civile să se pronunțe instanța civilă.

Decizia este irevocabilă. Ea este expediată ministrului Justiției și Uniunii Naționale a Executorilor Judecătorești.

Președinte

Stella Bleșceaga

Judecători

Ghenadie Eremciuc

Vladislav Gribincea